

Millî Şef bugün İstanbulu şereflendiriyor

Ankara, 16 (A.A.) — Cumhurbaşkanı Millî Şef İsmet İnönü, bugün öğleden sonra saat 17.35 de şehrimizden İstanbul hareket buyurmuşlar. Millî Şefimiz, istasyonda büyük millet meclisi reisi Abdülhalik Renda, başvekil Şükrü Saracoğlu, genelkurmay başkanı mareşal Fevzi Çakmak, vekiller, parti genel sekreteri Memduh Şevket Esenbal, Meclis ve parti gurup rejs vekilleri, müstak gurup reis vekili, mebuslar, generaler, başvekil müteşarı ve vekâletler yüksek memurları, Ankara valisi ve belediye reisi Nevzat Tandoğan garnizon komutanı general Hüsnü

Kılıç, emniyet müdürü Şinasi Furga tarafından selâmlanmış ve istasyonda toplanmış bulunan büyük halk kütlesi tarafından tezahüratle uğurlanmışlardır.

Kılıç, emniyet müdürü Şinasi Furga tarafından selâmlanmış ve istasyonda toplanmış bulunan büyük halk kütlesi tarafından tezahüratle uğurlanmışlardır.

İstanbulda varlık vergisi mükellefleri

HARPTEN SONRA BALKAN ANTANTI DIRİLEBİLİR Mİ?

Yazan: *Asım Us*

Jurnal dö Jönev gazetesi Livius imzasıyla "Balkanlar" hakkında bir başmakale neşretti. Bu makalede ötedenberi milletlerarası ihtilâfların belli başlı bir kaynağı olarak tanınmış olan Balkanların geçen umumî harpten sonra geçirdiği maceralarla Balkan Antantının âkabeti hülâsa edildiğinden sonra şöyle deniliyor:

"Harbin Balkanlara getirdiği hadiseler ve ayrılıklara rağmen buradaki milletler arasında birlik hissi tamamen ölmemiştir. Balkan yarımadasındaki bütün milletler, bugünkü vaziyetleri ne olursa olsun, aynı faciyanın acısını duymaktadır. Bunların hepsi de anlaşmazlıkları ki komşuları taarruza uğramadıkça kendilerinin emniyeti tehlikeye düşmez. Geçmişte müşterek bir medeniyete ve tarihe malik oldukları halde büyük devletler arasındaki rekabetlerden büyük zararlar görmüş olan bu milletler aralarında kuvvet teşkil eden bağlarını kırılmış olmasından utanıp çekmektedirler. Balkan milletleri arasında bugün hemen hemen hiç bir kin yoktur. Romanların Sıplara, Bulgarların da komşularına karşı olan duruşmaları buna delil olarak gösterilebilir. Eğer harpten sonra Balkan milletleri tekrar istiklallerine kavuşacak olurlarsa hiç şüphesiz her biri kendine düşen vazifeyi yapacaktır. Büyük harbin facialarından masum kalan Türkiye sulh içinde yeni kurulacak hayat için bir destek hizmetini görebilir; vaktile bütün bu milletlere paytaht olmuş olan İstanbul yine bunlar arasında müşterek bir rol oynayabilir. Yarıncı Avrupa ne olursa olsun, eğer harpten sonra sulh ve sükûnet içinde yaşamak isterse, Balkan milletlerinin aralarında birleşmelerine ve anlaşmalarına yardım etmelidir."

İsviçre gibi Avrupanın bitaraf bir memleketinde çıkan bir gazetenin bu sözlerini okuduğumuz zaman Balkan Antantının artık tarihe karışan acıklı hâtrası safha safha gözlerimize önüne geldi; harpten evvel bu antanta bağlanan ümitlerle harpten sonra bu ümitlerin birer birer bazan yapıp gibi solup dökülüşü hayalimizde canlandı.

Almanya ile İngiltere, yahut Almanya ile Rusya arasında çıkan silâhlı bir ihtilâfa Balkanların yeri nedir? Büyük devletler arasındaki bugünkü harbe Balkan milletlerinin de karıştırılmasına gerekten bir zaruret var mı idi? Avrupanın ortasında patlayan bu harpten Balkan milletlerini korumak imkânsız mı idi?

Harbin Balkanlara sirayet etmesinde İngilterenin hiç bir menfaati yoktu; zira bu devletin Akdenizde bütün düşüncesi Mısıri ekinde tutmak ve Süveyş yolunun Balkanlardan, yahut diğer bir is-

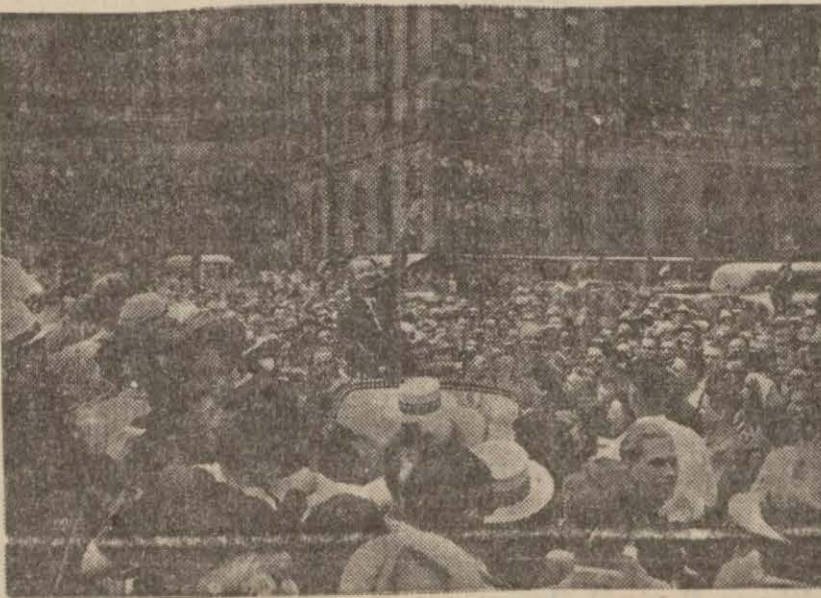
tikametten gelecek düşman kuvvetleri tarafından kesilmesi ihtimalini önlemekten ibaretti. Balkanlara ateş veren İtalya olmuştur; bu devlet daha harbin başında Arnavutluğu işgal etmişle Avrupanın bu köyesindeki emniyeti bozmuştur. Sonra Yunanistandaki deniz ve hava üslerini kullanarak Mısra geçmek ümidi ile bu melekete taarruz etmiştir; onun burada uğradığı muvaffakiyetsizlik Almanya'yı müdahaleye sevk etmiştir; Alman ordusu İtalyaya yardım etmek için Balkanlarda kendi üzerine yeni yükler olarak Balkanlardan Adalar denizi sahiline kadar inmiş, sonra adadan adaya geçerek Giride kadar gitmiştir.

Eğer Libya cephesinden Mısır üzerine yapılan taarruz muvaffakiyetle neticelenmiş olsaydı bütün bu fedakârlıkların bir manası olurdu; nihayet devletleri harbi Balkanlara getirmekle böyle bir fayda elde ettiklerini söyleyebilirlerdi. Halbuki harbin Şimali Afrika'da vardığı son safhaya göre Balkanların ateşe verilmiş olması yalnız Balkan milletlere felâket getirmekle kalmamış, Balkanlara harbi sokanların da ümitlerini gerçekleştirmemiştir; fazla olarak kendileri için yeni yeni zorlukların kaynağı olmuştur.

Harp Balkanlara sirayet etmemiş olsaydı İngiltere Yunanistana asker getirmeğe, Akdenizin bu köşesini düşünmeğe lüzum görmeyecekti; Almanya ve İtalya da Balkan milletlerinin istisallerinden geniş miyasta faydalanabilecekti ve şimdi Şimali Afrikayı ikinci bir cephe haline getirmek üzere olan İngiltere ile Amerikanın Balkanlara bir hırac hareketi yapması ihtimaline karşı buralarda hiç bir askeri müdafaa tedbir almak ihtiyacı duyulmayacaktı.

Hülâsa dört senelik yeni cihan harbinin verdiği netice Balkanların bitaraflığı demokrasi devletleri için olduğu kadar muhbir memleketleri için de faydalı olduğunu göstermiştir; fakat harp ateşi bütün şiddeti ile her tarafta devam edip durduğu için bu hakikatin çok acıklı tecrübeden sonra anlaşılması olmasında bugün hiç bir ameli fayda yoktur.

Amerikada harp bonoları satışı propagandası

Amerikada harp masraflarını karşılamak üzere milyarlarca dolarlık harp bonoları çıkarılmış ve şimdiye kadar bunlar için 6 milyar dolarlık kaydedilmiştir. Bunun için geniş bir propaganda yapılmakta, bu işde sinema artistlerinden de istifade edilmektedir. Resimde son serelerden Amerika vatandaşlığına kabul edilen Marlen Ditrîh halka harp bonosu almağa teşvik ederken görülüyor.

Listeler bugün varidat dairelerine asıldı

İZMİR 27, ANKARA 17, ADANA 8,5 SAMSUN 1,5 MİLYON LİRA VERECEK

Ankarada Salti Franko 320 bin, Burla Biraderler 200 bin, Türkiye Şeker Fabrikaları Şirketi 933 bin, Toprak Mahsulleri Ofisi 2,5 milyon, Vehbi Koç 79 bin lira verecekler

Varlık vergisi kanununun taahhüt katı yurdun her tarafında ilerlemektedir. Hemen bütün vilâyetlerde mükelleflerin isimleri ve tahakkül ver-gi miktarları ilan edilmiştir. Şehrimizde listelerin tanzimi işi bitmiş tir. Listeler bu sabah varidat gubelerine asılmış bulunacaktır. Alâkadâr, her malîye gubelerine, belediye tahakkül gubelerine müracaat ederek ver-

gi miktarlarını öğreneceklerdir. Mükelleflere isimlerini bulmak ve vergilerini öğrenmek hususunda her türlü yardımı göstermek üzere کافی de- recede memur ayrılmıştır. İstanbul defterdarlığının bu husustaki tebliği 5 nci sayfamızdadır.

ANKARADA LİSTELER ASILDI
Ankara, 16 (Vakit muhabirinden) — Varlık vergisi ile Anka-

rada mükellef tutulanların listeleri bu sabah vergi dairelerinde, defterdarlıkta ve Çankaya kaymakamlığında asıldı. Ankara mükellefleri 17 milyon lira ödiyeceklerdir. Gayrimenkullerle müteahhithlerden başka 10 bin liraya kadar mükellef tutulan vatan dağların adlarını ve verecekleri vergi miktarını bildiriyoruz.

(Devamı Sa. 4 Sü. 1 de)

Şimalî Afrika cephelerinde

Rommel ordusunu Tunusa geçiriyor

Sekizinci ordunun ilerleyişi mayın tarlaları yüzünden yavaşladı

Kahire, 16 (A.A.) — Orta şark İngiliz müsterek tebliği:

İleri kuvvetlerimiz, düşmanın koymuş olduğu mayınlar yüzünden uğramakta olduğu zorluklara rağmen çekilmekte olan düşmanı ta-ciz etmeğe devam etmektedirler. Bu kuvvetler şimdi Elâgeylânın batısında bulunmaktadır. Nofilyaya kadar hareket eden avcılarımızın mitralyözle yaptıkları hücumları bomba uçaklarımızın şid-

deth taarruzları takip etmiştir. Uçaklarımız batıya doğru gitmekte olan mühim bir taşıt kafilisini haber vermektedir. Ağır bomba uçaklarımız 14 - 15 ilkkânun gecesinde Napoli şehrine muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Liman mahallelerinde büyük yangınlar çıkmıştır. Aynı gece Tunus ve Lagulet hücumu uğramıştır. Gemilere, dalga kıranlara ve akar yakıt depolarına isabetler kaydedilmiştir. Susa ile Sfaks arasındaki demiryollarına da hücum edilmiştir. Bir tayyare tarafından atılan bir torpil bir gemiye isabet etmiştir. Bu gemi Susa yakınında karaya oturmuştur. Avcularımız Lapedusa adası açıklarında cenuba doğru yol alan düşman taşıt uçaklarından en az 4 talesini düşürmüşlerdir. Bu uçaklar bir çok savaş uçakları tarafından himaye edilmekte idi. Bu hareketlerden 4 uçağımız geri dönmemiştir.

(Devamı Sa. 4 Sü. 5 de)

Doğu cephesinde

Sovyetler iki şehri zaptettiler

Doğu Kafkasyada Alman müdafaa hatları yarıldı

Moskova, 16 (A.A.) — Resmî tebliğ:
15-16 ilkkânun gecesine kitalarımız Stalingrad çevresinde merkez cephesinde evvelki istikametlerde taarruzlu muharebelere devam etmişlerdir.

(Devamı Sa. 4 Sü. 4 de)

Moskovaya göre

İtalyada

Sulh taraftarları arasında

tevkifler yapıldı

Bunlar Almanya ile münasebetlerin kesilmesini istemişler

Moskova, 16 (A.A.) — İtalyada harbe son verilmesini ve Almanya ile münasebetin kesilmesini isteyen müteaddit kimseler tevkif edilmiştir. Son günlerde, en büyük İtalyan ağır sanayi müesseselerinden biri olan İva fabrikasından 35 işçi ve müteaddit bahriyeliler de Cenovada tevkif edilmiştir.

İtalyada işe vaziyet

Roma, 16 (A.A.) — Alâkalı nazırlardan mürekkep komitesinin dünkü toplantısında ziraat nazırı Paresçi İtalyanın işe durumunun iyi olduğunu söylemiştir. Halbuki düşman propagandacıları İtalyada bu işe sıkıntısı çekileceğini iddia etmişlerdir.

Popolo d'İtalya gazetesi düşmanların şehirlerde ve köylerde kadın, erkek ve çocuk olmak üzere milyonlarca İtalyanın sokaklarda açlıktan öleceğini iddiaya dair ileri gittiklerini yazmaktadır. Bu gazeteye göre İtalya vücutta ve ruha sağlığını muhafaza etmekte olup zaferden emin bulunmaktadır.

İktisat Fakültesinde tasarruf günü

Kâzım Özalp ve profesörlerin konferansları

İktisat fakültesinde yapılan toplantıda bulunanlardan bir kısmı... (Yazısı 3 nçüde)

AMİRAL DARLAN HÜCUM-LARA CEVAP VERİYOR

Gayem şahsî değil Fransız Afrikası ve Fransay kurtarmaktır

(Yazısı 4 nçüde)

Şap-Şeker!

Hava gazi

Lütf istese gökten yağacak seyli belâdır
İkrâmiye nâmiyle gelen: yolda kazâdır
Derviş kulunun tâlihi çoktanberi yâver:
Gaz musluğunu açsa çıkan sâde havâdır.

DELI DERVİŞ

günün en mühim hadiselerini, tarihin en ehemmiyetli vak'alarını bir öleyi mes'ud edecek en kıymetli vecizeleri, bayram ve kandilleri doğru olarak gösteren güzel mânîleri ve hikâyeleri hâvi

SAATLİ MAARİF

Duvar Takvimleri çıktı.

İhtiyaçlarını almamak için MAARİF kitabhanesi adresine dikkat etmelidir.

Nazi Parasının gazetesi yazıyor Almanyanın «yeni nizam»ına göre müstakbel Avrupa

“Yeni Avrupada küçük devletlerin hayali parlamanta-
rizmi kalmıyacak, yeni Avrupa Almanya ile İtalyanın
idaresi altına girecektir..”

‘Polonyanın mukadderatı bir ikaz halinde göz önünde tutulmalıdır!’

Berlin, 16 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor:

Fölkiser Beobahter gazetesi “Küçük milletlerin hakkı” başlığı altında neşrettiği bir başyazıda Avrupadaki küçük milletlerin siyasi durumları hakkında Berlinin görüş ve zihniyetini belirtmekte ve vaziyet almaktadır. Bu makaledeki mütealemler hareket noktasını Necmettin Sadak’ın “Almanyanın düşmanları hür, müstakil ve milli hakimiyetine sahip devletlere yeni nizamda yer olmadıkları iddia ediyorlar. Bu iddia doğru mudur?” sorulmuş yazı teşkil etmektedir:

“Bize atılan bu taştan kaçınmak için hiç bir sebep yoktur..” diye mütealemlerine başlayan muharir müstakbel Avrupa camiasında küçük milletlerin hakları samimi olarak münakaşa edilirken eskiden olduğu gibi bundan böyle de katı hüküm ifade eden sözün büyük devletler tarafından söyleneceği mütealemlerin en başa alınması lâzım geldiğine işaret ederek diyor ki:

“Yeni Avrupada küçük devletlerin hayali parlamantarizmi kalmıyacaktır. Küre üzerinde belirmeğe başlayan yeni hayat sahalarını yeni bir nizam istemektedir ki, bu da sadece bu hayat sahalarının birliğine dışarıdan yapılacak olan her türlü bozucu müdahaleye karşı emniyet ifade eden devletlerin münakaşa götürmez sevk ve idareleriyle mümkündür. Küçük devletlerin ikinci derecedeki anlaşmazlıkları yüzünden bütün kâinatın aates almasına biz Avrupa ulus müsaade etmek kudretinde değiliz. Avrupa milletleri, Avrupa lütünlüğünün nefine olmak üzere hodgâmlıktan vazgeçmek ve karşılıklı fedakarlıkta bulunmak zorundadırlar..”

Bundan sonra muharir yazısında küçük devletlerin otarsik bir rejim tabik edecek olan büyük saha ekonomisinin temposuna uymalarını kendi menfaatleri emrettiğini belirtmekte ve küçük devletlerin Almanya ile İtalyanın sevk ve idaresi altına girecek olan yeni Avrupada şimdiye kadar olduğundan daha mükemmel ve sereffî bir mevkiide bulunacaklarını ileri sürmektedir. Avrupanın hiç

Devrim üzerine düşünceler

Millî ahlâk III (*)

Yazan:
Prof. H. Nimetullah Öztürk

Ahlâkın insan varlığında bir toplum olayı olduğunu, ve ahlâkın kaynağının insan toplumları bulunduğunu bundan önce görmüştük. Ahlâk olaylarını düzenleyen, ve insanın hareketlerine ahlâk değerini veren ruh kuvveti “vicdan” olduğundan, dilde her va kit “ahlâklı adam, derken aynı zamanda onun “vicdanlı, olduğunu da söylemiş oluruz. Ahlâka kendi değerini veren, her insan hareketini ona göre ölçen bu iç duygusunun incelenmesi ahlâkın ne olduğunu daha açığa ortaya koymuş olur.

Bahçeriz ki insanın iki türlü varlığında bireysel varlıkta olup biten ruh olaylarını bize bildiren iç duygusuna “bilinç = suur” dediğimiz gibi, toplumsal varlığına yaratıcı ve bizim toplum içindeki bütün öbür bireylerle olan münasebetlerimizde de “ahlâklı” dediğimiz hareketleri bize yaptırın düzenleyici duyguyu da “vicdan”dır. İnsan dirimini bireyde ve toplumda yürüten “bilinç” ve onun gelişmiş şekli “akıl ile “vicdan” olan başlıca bu iki ruh kuvvetinden başka bunların üstünde olarak bazı filozofların tasarladıkları “sezgi”yi (1) “mutlak hakikat”ı aramakta, ve onun peşinden koşmakta olan bu filozoflara bırakarak biz yalnız bu iki gerçek kuvveti ele alarak bunlardan “vicdan”ı inceleyelim.

İnsan varlığında “akıl” birey ile tabiat arasındaki münasebetleri gören ve onları kendi kanunlarına bağlayan zihin kuvveti olup, insanın dış âlemle olan münasebetlerini düzenleyici gibi, tabiat olaylarını da aratırarak onları bağrı olduğu kanunlarına bağlar, bilim yapar. Bilimlerin gelişmesi ve ilerlemesi insan dirimini gitide daha iyileştireceğinden “nemenlik” dediğimiz ileri dirimi yaratan etke akıl olmuş olur.

Fakat birey ile toplum arasındaki münasebetlerden doğup insanın toplumsal varlığını ve onun içinde insanın asıl ahlâkı varlığını yaratan, yatan ruh kuvveti de “vicdan”dır. Toplum dirimini yapan dil, ahlâk, hukuk gibi toplumsal kurumlar ise salt insanlık dirimini gösterir: ve yalnız topluma özgü olan ve medenîlikten başka türlü bulunup bu olayların toplu da her toplumu başkalarından ayırd eden karakterler olarak “kültür”ü meydana getirir. Kültürün bi’çetiği bu kurumların en başında “ahlâk” gelir. Ahlâkın böyle öbür toplumsal kurumların basında gelmesi, ahlâkın bütün öteki kurumları düzenleyecek “ilkeler = prensip” ve kuralların ahlâk ölçüsüne göre olmasından, ve insanın asıl manevî varlığının

ahlâk bulunmasından dolayıdır.

Zaten “vicdan” insanın toplumsal varlığının baş ilkesi olduğundan insan varlığında “akıl” dan daha üstün bir değerdedir. Çünkü insanın asıl manevî ve insani varlığını düzenleyen ve insana asıl değerini veren duygudur; ve insan ilk çağlardanberi toplum içinde yaşayacağından insan diriminde aklından önce vicdan doğmuştur. Nettekim ilkel toplumların incelenmesi bize bunu göstermiş oluyor. (2)

Vicdanın insan varlığında ki mevkiinin böylece toplumsal varlığını ortaya koyunca (3) onun neliği hakkında ö’edenberi bir takım düşünceler ileri sürülmüştür. J. J. Ruso gibi düşünün filozofların düşünceleri vicdanın ne olduğunu açıklamış olmuyor. Çünkü Ruso vicdanı insanda “doğuştan bulunan ilâhî bir kuvvet” olarak görmek istiyordu. Fakat İngiliz filozofu Locke’un düşüncesi bu konuda daha uygun düşer. Locke’un insan zihninde denemeden önce hiç bir şey bulunmayıp zihin “boş bir levha” halinde göstermek istemesi, işte asıl vicdan hakkında tamamen doğrudur. Çünkü görüldüğü gibi toplum dirimi içinde bulunan insandır ki vicdan onun toplum ile olan münasebetlerinden doğar. Yoksa her hangi toplumun dışında kalmış, ve —gerçeklikte böyle bir şey olmamakla beraber— böyle bir insan varlığı havalı olmuş olsak onun ruhu ahlâk münasebetleri b a k ı m ı n d a n Locke’un dediği gibi boş bir levha vicdan denilen şey henüz doğmamıştır; toplum içinde yaşama ve bu yaşama onda toplum münasebetlerinden doğacak bir toplumsal varlık verdikten sonra ki —görülüşümüz gibi— vicdan doğmuş olur.

Şimdi böyle olan vicdanı çözümleyerek onun bir takım duyguyu ve düşüncelerden bi’çetiği görürüz: İyilik ödev, yükümlülük = mükellefiyet gibi (4) Bunlar bireysel varlığımızda nefis ile tabiat arasındaki münasebetlerden doğup —şimdi değil fakat birey ve toplumdan gelen bir takım “ortak tasarılar”, dir. Meselâ: İsk. ısı gibi olavın tabiatın gelen ve akıl yoluyla ele edilen birer kavram olup bunların bir araya gelmesinden tabiatla işlek “nitelik hükümleri” meydana gelir.

Halbuki bunlardan başka insanın toplumla olan münasebetlerinden doğan “ortak tasarılar”, vardır ki bunların bilemesinden “değer hükümleri” dediğimiz başka cesit hükümler meydana gelir.

Meselâ: bu hareket iyidir, bu nağme güzeldir, dediğimiz vakit verdiğimiz hükümler bunlardır. İşte bu “ortak tasarılar”, inceleyince bunların tabiatla hiç bir ilgisi olmayıp, toplumun içinde doğan bir takım münasebetler, toplumsal olaylar olduğu görülür. Meselâ: “Hırsızlık” tabii değil, sosyal bir olaydır. Herhangi bir şeyin insanın elini uzatıp alması, bir tabiat ürünü, tabiatın ortasında yetişmiş yabani bir ağaçtan yemiş koarması gibidir. Fakat sahibi dediğimiz ve o şeyi onu edinen kimsenin hakkını çiğneyerek o kimsenin haberi ve rızası olmaksızın o şeyi alması ise hırsızlıktır. İşte bu iki türlü “alma” dan ikincisine bu değer veren toplumdur. Bunun ahlâka aykırı “kötü” bir hareket olduğuna verilen hüküm ise apaçık görülüyor ki bir “değer hükümü”, dür ve kaynağı “bireysel kavram” değil, “ortak tasar” olup toplumdaki “kamusal vicdan”, dan doğar.

Demek “değer hükümleri” ilk önce kamusal vicdandaki ortak tasarılar bileşir, ve ondan sonra “bireysel vicdan”ı ara geçer. Bundan dolayı vicdanın vereceği hükümler ki ahlâk münasebetleri üzerine ve “iyilik yapmak” “kötülükten kaçınmak” tarzında kendini gösterir görüyor ki tamamiyle toplumsaldır. Şu halde nefis bir hareketin “iyi” olduğuna karar verince onu yapmak bir “ödev” olur, ve nefis kendini bu ödevi işlemekle “yükümlü” görür. Bu gibi düşünce ve duyguların bileşmesi bizde “vicdan” denilen iç duygusunu yaratır. Bütün duyguyu ve düşüncelerin ise birer “ortak tasar” lar o’duğu, çünkü hepsinin tabiatın değil, toplumdan insan nefisine geldiği görülür. Zaten tabiatte böyle değer kazanacak olaylar yoktur ki onlardan bir takım tasarılar nefisinde doğmuş olsun. (Devamı 5 incede)

Kutlu bir nikâh töreni

Ordumuzun “üzide başlarından Orgeneral Mustafa Mühlâmin kızı Bayan Özkan Muğlalı ile Dr. Albay İbrahim Aslaner’in oğlu kıymetli hukukçumuz Fethi Aslaner’in nikâh töreni dün saat 3 te Beyoğlu evlenme memurluğunda iki tarafın akrabası ve ahabaları huzuriyle icra edilmiştir.

Törende Vali ve Felekiye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Orgeneral Fahrettin Altay, Orgeneral Salih Omurtak, Orgeneral Cemil Cahid Toydemir, Korgeneral Ekrem, Korgeneral Rifat Mataracı, İstanbul Komuta Generalı Asım Tınaztepe, Merkez Komutanı General İsmail Hakkı Ç.

Şikâyetler, temenniler Bir şikâyete cevap

P. T. T. Umum müdürlüğünün
atamıştır:

Gazetenizin 23.9.42 tarihli hasasının (Şehir ve şehirlinin leri) sütununda intişar eden apartman sahibinin şikâyeti” başlıklı yazı üzerine, yaptırılan kat ve tahkikat neticesinde: Müstakbel apartmanın yaya kaldırımını bozulmak suretiyle telgraf direği dikilmediği, apartman yapıldıktan öndeki yaya kaldırımında bulunan Osmanlı ve Yeni Feleki istasyonlarına ait kabloların künklerinden 10 - 12 adetinde toprağın çökmesi yüzünden kaldırımdan sağa sola kayarak bitiş yerlerinden ayrıldıkları ve içine su ve çamur dolduğu haberi alınca, İdareme ilgili memurların tarafından apartman sahibi tarafından inşaat sebebiyle bozulan kablo mecrasının islah ettirilmesini bozulmuş bina sahibi de binanın temeli ve kanalizasyonu ikmal edilince kablo mecrasının tesviyesi künklerin sıvartırılacağına söylenmiş, bu iş yapıldıktan memurların hazır bulunmasını temin için işe başlanmadıkça evvel malde verilecek telefon numaraları verildiği, fakat buna rağmen, apartman sahibi tarafından memurların malumat verilmeksizin kanalları patladığı, bu şekilde hareket edilmiş olması sebebi sorulunca kablo mecrasının istenildiği şekilde yapıldığının kativelle bildirildiği ve bu teminat üzerine yapılmış olan bu emri vakit kabul edilmediği halbu ki 19.9.42 gününde aynı memurlar da vukua gelen sıza münakaşa betiyle üçler apartmanı sahibine matluup vechile islah ettirilmediği katiyelle söylediği künklerin bozuk hal ve şekilleriyle bırakılmalarının künkler için de fazla çamur ve su dolarak kabarması, çürütülmesi görüldüğü ve keşif Emniyet Amirliğinden davet edilen bir polis memuru huzurunda zabıta tesbit edilmiş olduğu ve suretle yapılan şikâyetin hakikatı tamamen uzak olduğu anlaşılmıştır.

Binaensaleyh bu yazımızın matbuat kanununun 48’inci maddesine göre gazetenizin aynı sütununda da nesredilmesini saygılarımızla ederim.

neral Salim Cevad, General Kemal Yaşınkılıç, Amiral Hüsnü, General Salih Arkuca, ordumuzun bir yüksek rütbeli erkanı ve alleme bazı meb’uslar, profesör M. Kemal muavinimiz Ahmet Kinik, yönlü kaymakamı Gafur ve diğer zevat davelliler meyânında bulundu.

Gençlerimizi ve sayın Genelimizizi hararetle tebrik eder, evlilere uzun ve me’ut yıllar dileriz.

Vatandaş:

Bugün en büyük bayır Kızılay ocaklarına yardımır. Canlı cansız kurbanlarızı aşığadaki aşanelere makbuz mu-kabilinde teslim ediniz.

- 1 — Topkapı Ahmetpaşa camisi
- 2 — Karakulmük Nigancî Mehmetpaşa camisi.
- 3 — Lâleli Lâleli camisi imarethanesi.
- 4 — Eyüp, Sokullu medresesi.
- 5 — Beşiktaş, Sinanpaşa camisi.
- 6 — Üsküdar, Ahmediye imarethanesi.
- 7 — Kasmpaşa, İlk mektep yanında Kızılay aşhanesi

VAKIT
ABONE
OLUNUZ

EDEBİ
ROMAN

BİR MEVSİMLİK AŞK

Teirika No: 17

YAZAN:
REFİK AHMET
SEVENGİL

Alişın sıkılması geçti, hafif şakacı bir tarzda:

— Tecrübeli, görmüş geçirmiş ve ihtiyarlamamış kalbinizde bir on sekiz yaş güneşinin doğmakta olduğunu anlamak hiç te güç değil; demek aşkımsınız!

Dedi. Kâmüran yüzünü buruşturur gibi oldu ve sigarasının külünü sinirli bir şekilde silkti:

— Heyhat, bütün isteklerime rağmen bu kıza aşık olmak prensibime uygun değildir!

— Yani?

— Yani evvelce böylelerine aşık olmamağa karar vermiş bulunuyorum; kendi kendime karşı sözümü tutmak lâzımdır. İztirabım da bundan ileri geliyor.

— Affedersiniz, anlamadım.

— Anlaşılabilecek nokta şu ki bu genç kız iyi bir aileden namuslu bir kızdır; mevki, şöret, belki de servet sahibi bir adamla ve yüzde doksan sersem birisi ile parlak bir izdivaç yapmağa namzet tir.

— Niçin böyle söylüyorsunuz? Siz de asil bir aileden ve oldukça iyi irat sahibi bir gençsiniz; üniversite tahsili yapıyorsunuz; parlak bir istikbaliniz var; zeki ve güzelsiniz; evlenmek teklifinde bulunursanız reddedileceğinizi mi zannediyorsunuz?

— Ah, zavallı dostum, size böyle hitap ettiğim için özür dilerim, fakat hakikat budur, beni affediniz; mes’eleyi bir kaç defa karışık bir hale getirdiniz; plânlı konuşalım; birincisi: Benim sevdiğim Balzak’ım dediği gibi kadınlar a’killarının bilinmez nasıl bir çarpıklığı neticesi olarak kabiliyetli erkeklerin yalnız kusurlarını görürler, budalaların da yalnız meziyetlerini... Bizim çapkın diye adımız çıkmıştır, aile kızlarımızın bize emanet edilmemesi adettir. İkincisi: Ailenin aradığı sersem ben olmamakla beraber bu kız, mevcut şartlara göre ancak evlenmek için sevilir; benimse evlenmeğe asla niyetim ve kat’iyetle iddia edebilirim ki kabiliyetim yoktur!

Aliş, ciddi mi, şaka mı olduğu pek belli olmayan bu taşkın belâgat karşısındaydı gülümsemekten kendisini alamadı:

— Sevimli bir şekilde mübalâğalar yapıyorsunuz, sizi dinlemek cidden hoşuma gidiyor.

Kâmüran, masanın üstündeki tabaktan bir turuncu şekerlemesi alarak ağzına attı:

— Buyurmaz mısınız?. Bunlar pek nefistir; ben düşüp kalktığım insanlarda olduğu gibi gelip gittiğim, devam ettiğim yerlerde de atmosfer ararım; bu pa-

liseriye bilhassa bu sebeple seviyorum, burada bir asalet tarihi var. Napolyon Rusya seferine giderken Paris ahçılık ve pastacılık enstitüsü talebesinden birkaç Fransız genci de gönüllü olarak onun ordusuna girmiş bulunuyorlardı, muharebe bitince bu delikanlılar Fransaya dönmediler; ikisi Balkan şehirlerinde, birisi İstanbulda pastahane ve lokanta açtılar; işte İstanbula gelen Valöri Tanzimattan sonra burada Avrupa örneğinde şekerli dükkânı açan ilk adamdır; o ölünce Lebon yerine geçti..

— Valöri ni dediniz?. Durun, bakayım, ben bu ismi hatırlıyacağım... Tanzimattan sonra İstanbulda açılan şekerli dükkânı... Evet, evet.. Lisede edebiyat hocamızın bize okuyup kelime kelime anlattığı bir roman vardı: Recaizade Ekrem Beyin eseri, Araba Sevdası... Romanın kahramanı, Bihruz Bey, alafranzalık olsun diye bu Valöri’nin dükkânına gelip alışveriş eder.

— Bu Bihruz Beyi tanıyorum, her halde bizden evvelki nesilden olacak; o Ekrem Beyin de kim olduğunu bilmiyorum; lâkin dükkânın bugünkü sahibi Kostanlatryor, birkaç neslin şıkları daima buraya gelip yiyecekmişler..

Aliş, hukuk talebesi olmakla beraber edebî zevki olgun, edebiyat kültürü geniş

bir delikanlı idi; arkadaşının basit bir lise tahsilinin bile mutlaka öğretmiş olması lâzımgelen edebiyat şöretlerini ve Araba Sevdası muharirini bilmemesine hayret etmekten kendisini alamadı; bununla beraber Kâmüranın konuşmasında, giyinişinde, halinde, tavrında hoş giden bir canlılık vardı; sempatisi azalmadı ve onun bir dakikalık sükûtundan istifade edemedi:

— Şu bizim pansiyon meselesi hakkında bana vereceğiniz bir haber var mı acaba?..

Dedi.

— Ah, evet, az kalsın onu unutuyorduk; madamla konuştum. kiracılarından birinin bugünlerde memleketine gitmesi bekleniyordu. odası boşalmak üzereydi, zannedirim haftaya bize taşınmanız mümkün olacak.

— Teşekkür ederim, size zahmet oldu.

— Ne demek?. Aziz dostum, hiç zahmet olur mu? Sizin temiz ve saf manzaranız arkasında cidden enteresan bir ruh bulunduğunu fark etmedim mi zannediyorsunuz?.. Ümid ederim ki benim arkadaşlığım sizi sıkımayacaktır.

(Devamı var)

FIKİR VE SOSYETE

Her zaman milletle beraber

Onu millet her zaman yanında buldu. Neşe aradığı zaman onun gözlerinin içine baktı, facia karşısında onu şifa gibi yanbaşına buldu. Harbde ve sulhde da ima onun bayrağı altındayız

Yazan: **Sadri ERTEM**

Cümbürreisimiz dün akşam Ankaradan o haya. İyice hareket buyurmuşlardı. Bugün öğleyin Çoruma varmışlardı. Kendileri bizzat felâketin muntakasında, dırılar. Bugün muhîtt görmek ve tedbirler üzerinde faydalı olmak hususunda vazife başında bulunuyorlar.

"Dahiliye Vekili Renab Peker'in beyanatından.."

Onu ne zaman yanımızda görmüştük? Türk halkı asırlardır Yemen ellerinde bir "Yemen" idi. O giden gelmez, uçup kervan göçmez diyarda milletinin yanında o vardı. Bir zabıttı. Çöl ortasında, güneşi altında hasretle yaşıyorlardı. "vaha" sukunu buldular.

Türk halkını orada bulmuş, halk çocukları ona kalblerini vermişlerdir. O zaman ki genç zamanın arkadaşları, ve onun yanında çalışan askerlerin Yemen hatları arasında en güzel ve en anlamlı ve hâlâ kalberde yaşatan ona ait olanlardır.

Yemen'de bizimle beraberdi. Balkanlarda muhaceret günleri geçiyordu. Viyanadan Tunaya, Stakarosya doğru bir halde geri çekilen Türk ordusu gerilediği vatanı fukla bir hüznün bir telâsı, bir asalet göze çarpıyordu. Nerede ise kafilere yolları düzölcek, askerler geri dönecek, kafileler ufku doğru yol alacaktı. O zaman yine bir arkadaşımız ve bir asker topluluğu içinde bir limit, bir teselli kaynağı idi. Resmî sıfattan gelen, bir memur almış otorite değildi. Bu insan şahsiyetinin yarattığı ruh. Bu ruh bir milleti etrafında topluyordu.

SPOR

Bayramda yapılmış resmî maçlar

İstanbul Futbol ajanlığından:
12. 942 bayramın 1. inci günü Fatih stadi:
Saat 9 Doğu — Rami hakem: Zeki, Sabahattin. Saat 10 Galata — Topkapı hakem: Zeki, Zeki Lütü.
12. 942 bayramın 2. inci günü Fenerbahçe stadi:
Saat 14 Fenerbahçe — Davutpaşa hakem H. Galip, Mustafa, Zeki.
13. İstanbulspor — Beykoz hakem Resat, Müeyyet. Rıza.
14. Süleymaniye — Beyoğlu hakem A. Adem, Hayati, Halit.
12. 942 Bayramın 3. üncü günü Fenerbahçe stadi:
Saat 13 Kasmpaşa — Vefa hakem Tarık, Sadık, Semih.
14. 942 Bayramın 4. üncü günü Fenerbahçe stadi:
Saat 9 Doğu — Beyoğlu hakem Zeki, Hayri. S. 10,30 A. H. — İstiklâl hakem Sait, Zeki, Sabahattin. S. 12,30 Hıtlâl — Rami hakem Sabahattin, Faruk, Lütü. S. 14,30 Eyüp — Halic hakem Faruk, Faruk, Lütü.
12. 942 Bayramın 4. üncü günü Fenerbahçe stadi:
Saat 13 Fenerbahçe — Süleymaniye. Hakem Şazi, Selâmi Hakem.

Edirne basketbol takımının maçları

Ankarada Ankara — İstanbul Edirne bölgeleri arasında tereddit edilen basketbol turnuvasında Edirne'de kazanmış olan Edirne takımı saat 16 da Aledmar salonunda Edirne'nin kuvvetli takımlarından İstanbul lisesi ile yaptığı müsabakayı 31 e karşı 14 sayı ile kazanmıştır.

Mecidiye köyündeki arsarlar

Mecidiyeköyündeki vakıflara ait arsarlar ve evler, vakıflar idaresi tarafından satışa çıkarılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

İktisat Fakültesinde tasarrut günü

Kâzım Özalp ve profesörlerin konferansları

Üniversitede ve Yüksek Ticaret ve İktisat mektebinde tasarrut günü dün yapılmıştır. Üniversitede toplantı saat 16 da başlamıştır. Rektör Cemil Bilsel toplantıyı açmış ve tasarruf fikri etrafında bir kaç söz söyledikten sonra sözü Balikesir sayıncı Kâzım Özalpa bırakmıştır. Kâzım Özalp, bugünün tasarruf ve ekonomisini, tasarruf cemiyetinin faaliyetlerini izah etmiştir. Bundan sonra profesör Şükrü Baban tasarruf, Refii Şükrü para siyaseti doçent Ali Öz (istihsal) cep-

heleri etrafında birer söylev vermişlerdir. Yüksek İktisat ve ticaret okulu da toplantı okulun direktörü Nihat Sayan tarafından açılmış ve bugünün ehemmiyetini izah eden önemli bir söylev vermiştir. Bundan sonra profesör Refii Şükrü para siyaseti, Osman Fikret muhasebde tasarruf mevzuu etrafında birer söylev vermiştir. Bu söylevleri talebelerin sözleri takip etmiş ve toplantıya son verilmiştir.

Şeker tevziatından kimler istifade etmeyecek

İstanbul vilâyetinden tebliğ edilmiştir. 16. 12. 1942 tarihli tebliğe ek: Hükümetçe ekmeğe ve ekmeğe hububat vesair eşya maddelerinin dağıtılması hakkındaki talimatnamenin ikinci maddesinde (Hususî kanunlarına göre aynen veya nakden nefer tayını zamanı alanlarla işleri devlete teslim edilenler) in bu tevziatın da bu esas-

lar dairesinde yapılması talimatnamenin şeker tevziatına ait olan 16 - 20 inci maddelerini değiştiren ek talimatname hükümleri iktisadın bulunmuş olduğundan bu madde sumulüne girenlerin şeker tevziatından istifade edemeyecekleri ve hilâfında hareket edenler hakkında Millî Korunma kanunu hükümleri dairesinde takibat yapılacağı tebliğ olunur.

Üniversitedeki fakir ve çalışkan talebeler

1942 - 1943 yılında üniversitenin yoksul ve çalışkan talebesine cümriyet merkez bankası 10 Türkiye İş bankası 5, ziraat bankası 5, Osmanlı bankası 2, Sümer bank 1, Eti bank 3, Selânik bankası 1, şeker fabrikaları 2, Anadolu anonim Türk sigorta şirketi 3, Zekâî Apaydın 4, Evliyazade Nurrettin 1, Hayri İpar 1, Lahut Uzman 1 burs vermek suretile yardımında bulunmuşlardır. Kendilerine üniversite namına teşekkür edilmiştir.

Memurlar ağır işçi kartı alamıyacak

Memurlara iş vaziyetlerine göre verilen ağır işçi karnelerinin miktarı teklif edilmiştir. Hâlen ağır işçi karnesi alan 2000 den fazla memur olduğu görülmüştür. Gelecek aydan itibaren memurlara ağır işçi karnesi verilmeyecektir.

Almanya'ya 15 talebemiz gitti

Maden tetkik ve arama enstitüsü hesabına on beş talebimiz dün akşam Berlin'e hareket etmişlerdir. Talebe heyetine Zonguldak maden mektebi müdürü Naci Uğur reislik etmektedir. Talebelerden Akif Dicle, Parize Gönül, Hürrem Altay, Ertuğrul Atık, Oktay Esemenli, Ekrem Yazıcı, Selçuk Dekak, Löben Şehrine, Salâhattin Özkan, Nazım Özbilgin, Osman Şanher, Sait Şahinkaya, Kemal Dilekhan Şihyeli Koray, Şerafettin Aka, Mazlum Dirand Brayburga gideceklerdir.

Memurlara şeker tevziatı

Memurlara şeker dağıtımına dün denetim başlanmıştır. Memurlar kooperatifi şeker verecek bayilerin adlarını ilân etmiştir. Bu miktar az geldiğinden yeni bayilikler de ihdas edilecektir.

Altın fiyatı

Altın fiyatları düşmekte devam etmektedir. Dün bir Regâdiye altının fiyatı 28 lira, külçe altının bir gram fiyatı ise 380 kuruştur.

GÖRÜP DÜŞÜNDÜKÇE

Kurban bayramı arifesinde

HEMEN hemen bütün dünyanın korkunç bir felâket içinde yuvarlandığı günlerde, biz, Kurban bayramına giriyoruz.

Başkalarının yığın yığın insan, hayrak, auit, şehirler kurban ettiği bir çağdayız. Daha dün, "Tulon" da bütün bir devletin alev fışkiyeleri birer yanardağ gibi tutuştuğu ve su ile kızgın demirin birleşmesinden yükselen buğularını ve cıyazlarını anlatan yazılar okumuştuk.

Mısır kıyıları ateş içinde. Bastanbaşa Akdeniz, ateş içinde. Tunus, Cezayir, Fas, Pasifik Birmanya, bütün Avrupa, Urallara kadar koca Asya ateş içinde. Norveç buzlarını deniz yangınları mühîş aynalara döndürdü. Manş kadar Sicilya, Fransa kadar İtalya da bomba doluları altında.

İşte böyle bir dünyada bu şartlara bağlı yaşayış içinde sade biz, can, şeref ve mal kayıplarından uzak yaşamakta, bayramlara grip çıkmaktayız.

Türk tarihinde, bir eşi daha bulunmayan bu muzafferiyetin sırrı nedir? Başkalarının bir türlü akil erdemedikleri, bu dirlik ve direliğin hîze hiç bir sırtı tarafı yoktur. Türkiye, eğer harbi, sınırlarına sokmamışsa, bunu, yüksek bir idare siyasasının verimine borçluyuz.

İki zıt kutub miknatileri arasında devlet paslarımız ibresi, hiç sasmadı. Ne şunun alkışına, ne

bunun kaş çatışına aldırmadık. Türkün, bir kavas kafasıle kılıç taşımadığı, elindeki silâhı, yalnız kendi vatanı, kendi şerefi, öz milleti için kullanacağı anlaşılır.

İstiklâl savası, kahramanlığımızın bir berati idi. Lozan, Montrö siyasî rüşdümüze şahit tutulabilir. Fakat ikinci dünya harbinin zelzeleleri arasında ayakta kalmışız, hiç bir tarafa eğilmememiz, onları da, o şanlı eserleri de gölgede bırakacak bir kudret gibi aşılan. mağa değeri.

Bu nasıl oldu? Yukarıda meseleleri bir muamma olmadığını söylemiştik. Evet, sadece kuvvetli olduğumuz ve ordularını korkunç çarpışmalarla zedelenmiş milletler arasında, heybetimiz arttığı için değil, ne dedik kalcık. Savaşınlar sözümüzle özümüz arasında hiç bir ayrılık bulunmadığını gördükler. Ne safa eıldik, ne sola kaydık. Ne yaldızlı vaatler gözlerimizi kamastrdı, ne bulanık emicilere sığınmış laflara kulak astık.

Bütün bunları kuvvetli olmamıza borçluyuz. Su halde bu kuvveti arttırmak için elimizden geleni yapmak bir vatan hizmeti oluyor demektir.

Kurban kesmeyelim. Herin koşullarımız çoğalsın hem de paralarımızı tayyareye verelim. Havalarda da gelmiş kapatlar güneşi kaplasın. Asıl vacip olan da işte budur!

HAKKI SUHA GEZGİN

Çiçek hastalığını ihbar ediniz!

Vilâyet Sıhhat Müdürlüğünden:

Çiçek hastalığına karşı mücahede en büyük silâh hastaları teerid ve aşı tabikiidir.

Hastalık mihraklarını vaktinde haber almak çok mühimdir. Umumi Hıfzısıhha kanunu hükümlerine göre buluşıcı hastaların ihbar mecburiyeti hemen muni Hıfzısıhha kanunu hüden ve işiten bu ihbarı yapacaktır.

Vatandaşlarımızdan bu hastalıktan şüpheli vak'alar işittiklerinde Sıhhat Teşkilatına haber vermeleri umumi Sıhhat namına rica olunur.

Balık bolluğu

Son bir kaç gün içinde uskumru balığı şehrimizde oldukça çoğalmıştır. Vali fakir halkın balıktan istifade etmesi için bu balıkların muhtelif mestlere nakledilerek pazarlarda satış yapılmasını emretmiştir. Balığın kilosu 25 - 30 kuruşa kadar düşmüştür.

VILAYETİN TEBLİĞİ

Halka pamuklu meneciat dağıtılmasına başlanıyor

İstanbul Vilâyetinden Tebliğ edilmiştir:

Yerli Mallar Pazarları tarafından başlanacak ikinci tevziata ait pamuklu meneciat kuponları mahalle bîrlüklerine dağıtılmıştır.

Sayın halkımızın bağlı bulunduğu, ri birliğlere müracaat ederek kupon, lacini almaları ve bu kuponlar üzerinde yazılı numaralara göre Yerli Mallar Pazarları tarafından ilân edilecek günlerde istikaldarını alabilecekleri tebliğ olunur.

Araba vapuru seferleri

Kabatay, Sirkeci, Üsküdar arasında işleyen araba vapurları seferleri miktarı etrafında dün daimi emcimen tekliflerde bulunmuşur. Seferlerin daha arttırılması Şirket Hayriye idaresine bildirilecektir.

Yurttaş!

Bugün, bir çok yüksek hayat seviyeli milletler, hem en güzel evlatlarını ve şehirlerini kurban veriyorlar. Hem de ihtiyaçlarını kus tükçe kusuyorlar. Bizden yalnız sonuncusu isteniyor. Bu nimetin kıymetini bilelim.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

25 yıl evvelki Vakit

17.12.91

Türkiye ve Amerika

Taymis gazetesi Vaşingtondan bildiriyor: Burada salâhiyetler mahafil her ne vakit ilânı harp idilecektir olursa olsun ilânı devlelerin düşmanları arasındaki ittifak bildiği kat daha kesbi rasanet etmekle bulundugundan Amerikanın Türkiye ve Bulgaristana ilânı harp etmeye ceğini beyan etmektedir.

	Perşembe	CUMA
İkânun: 17	İkânun: 18	
Zilhicce: 8	Zilhicce: 9	
Kasım: 40	Kasım: 41	

Güneş: 8.18 2.36 8.19 2.40 bedel
Öğle: 13.10 7.28 13.11 7.28
İkinci: 15.30 9.48 15.31 9.48 on dört
Akşam: 17.42 12.00 17.43
Yatsı: 19.21 1.39 19.21 ötür takarı
İmsak: 6.38 12.52 6.39 den bedel
Kı lira (50)

CELLADIN KIZI

Nakleden: M. KARDEŞ — 57 —

Filmi saklayacağım, ileride bol param olursa banyo ettirim. İki etiket yazdı, ıslattı, fakat kutulara yapıştıracağı zaman tereddüt ederek kızını çağırdı: — Elk, bozuk olan film hangi kutudaydı? — Sol elinizde getirdiğiniz baba... — Tamam, ben de böyle biliyordum ama tereddüt ettim. Etiketleri yapıştırdıktan sonra gene içine bir şüphe düştü. Kutuları masanın üstüne koyduğu zaman ne tarafa bulunuyordu? Acaba bir yanlışlık mı yapmıştı?

Nihayet aldanmadığına kanaat getirdi, film kutusunu paket yaparak götürüp postahaneye verdi. Dik Gordon bu sırada geldi, genç kıza sordu: — Rey'den haber var mı? — Hayır. — Babanız ne diyor? — Rey'den bahsetmiyorum. Ondan epey zamandır haber alamadığım noktasi üzerine de dikkati çekmek istemedim.

İki genç bahçede idiler. Dik Brarahl: — Elk, dedi, siz vâdini kulan kimselerden misiniz? Genç kız hayretle onun yüzüne bakarak cevap verdi: — Evet. — Ne vaziyette olursa olsun mu? — Tabii... Çünkü tutamıyacağımı bir vâide bulunmam. Niçin sordunuz?

Con Bennet "Karanlık oda" hâline getirdiği odadan, iki elinde birer teneke kutu ile çıktı. — Bir dakika bana lütf söyleme de şaşırmayayım Elk, dedi. Yoksa birbirine karıştırmış! Sağ elindeki kutuyu göstererek devam etti: — Burada hayafımı gösteren bir film var, çok muvaffak bir film olduğuna eminim. Çekerken hava çok güzeldi.

Kızı sordu: — Öteki nedir Baba? — Con Bennet'in Keyfi kaçı: — Ziyat ettiğim yüz elli metre film... Belki içinde bir iki güzel fotoğraf vardır. Ziyat ettiğim film için koca filmi banyo ettirmek mamamı göze alamam.

Kızı sordu: — Öteki nedir Baba? — Con Bennet'in Keyfi kaçı: — Ziyat ettiğim yüz elli metre film... Belki içinde bir iki güzel fotoğraf vardır. Ziyat ettiğim film için koca filmi banyo ettirmek mamamı göze alamam.

Bereket versin cinayet gazetelerce dikkate değer görülmediği için fotoğrafını aldırma teşebbüs etmişlerdi. İşin bir an evvel bitmesini

(Devamı var) (2433)

BRİTANYA İMPARATORLUK ORDULARININ MEVCUDU

Başvekil muavini Atli avam kamara-sında bazı rakamlar söylendi

Londra, 16 (A.A.) — Başvekil muavini Atli Avam kamerasında bulunan hükümetin bir imparatorluk harp kabinesi kurulmasına muhalif olduğunu bildirdikten sonra imparatorluk ordularının mevcudu hakkında aşağıdaki maddeleri vermiştir:

Kanada: Ordu: 335.000 kişi, Donanma: 45.000 ve 450 gemi. Hava kuvvetleri: 150.000.

Avustralya: Donanma: 20.000 kişi, hava kuvvetleri: 100.000, ordu: Çok büyük bir artış.

Yeni Zelanda: Deniz aşırı ordusu: 66.000 kişi, hava kuvvetleri: 20.000.

Centubi Afrika: Ordu mevcudu 1941 yılında 130.000, hava kuvvetleri kadrosu da 22.000 kişiyi bulmuştur.

Ter - Növ: 20 yaşından 40 yaşına kadar olan erkeklerin dörtte biri deniz aşırı hizmetlere çağırılmıştır.

Centubi Rodezya: Beyaz ıhaliden 70.000 kadar kimse hava kuvvetlerinde deniz aşırı hizmetlere çağırılmaktadır.

Meclis çarşamba-ya kadar tatil

Türk parasının kıymetini koruma kanununda değişiklik yapıldı

Ankara, 16 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitezin başkanlığında toplanmıştır.

Meclis, Ankara elektrik ve hava havagazi idaresiyle Adana elektrik müessesesi idare ve işletmesine ait kanunla Yalova kaplıcaları işletme idaresinin 1940 planı hakkında mazbatayı kabul etmiştir. Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalade zam kanununun 9. ncu maddesine bir fıkra ilavesine, P. T. T. umum müdürlüğü teşkilatındaki süvari müvezzilere yem bedeli ve devlet konservatuarı tiyatrosu ve opera balet şifelerinden menzulanlara elbise verilmesine ait kanun lâyihalarıyla hava sınıfını verecek zamlara ait kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine, sıvı yüksek mühendis, askerî yüksek mühendis ve askerî mühendisler ihtisas ücreti verilmesine ait kanunların da birinci müzakeresi yapılmıştır.

Büyük Millet Meclisi gene bugünkü toplantısında Türk parasının kıymetini koruma kanunu hükümlerinin değiştirilmesine ve Tunceli vilâyetinin idaresine ait kanunun iki yıl daha uzatılmasına dair kanun lâyihalarını kabul ile gelecek çarşamba günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Avrupada sefalet ve açlık

Atınada 15 ayda 100 bin kişi öldü

Fransada yüz binlerce veremli var

Londra, 16 (A.A.) — Yunan İstihbarat Nazırı Mihalopoulosun beyanatına göre, 15 ayık ıggal müdreti esasında Atina şehrinin bir milyonluk nüfusundan 100.000 kişi ölmüştür.

Fransada
Londra, 16 (A.A.) — Buradaki muharip Fransızlar mahşerine gelen müdahalelere göre, meshur doktor Gras Fransada yüz binlerce kişiyi açlık ve veremden muztarip bulmuş olduğunu söylemiştir. Doktorun haber verdiğine göre her sene veremden 60 bin kişi ölmektedir. Şimdi ıggal edilen bölgede binlerce kişi ekmezsizdir. Bu sene kış Fransada pek korkunç geçecektir. Alman ıggal yüzünden daha 15 milyon kişi doğrudan doğruya zarar görmektedir. Fabrikaların kapanmış olması, nakliyatın inkıtar ve her türlü tahripier halkın ıggalını imkansız bir hale koymaktadır.

Istanbulda varlık vergisi mükellefleri

(Başarafa 1 nede)
Türkiye şeker fabrikaları 933 bin, Malatya bez ve ipplik fabrikası 235 bin, Çiğirgençlik limited şirketi 73 bin, 500, Ulus sineması (Sait Çelebinin) 23.500, Toprak mahsulleri ofisi 2 milyon 348 bin, devlet ziraat işletmeleri kurumu 39 bin, Cenab And 15 bin, Galip Ceylanı 10 bin, halk bankası 12 bin, halk sandığı 36 bin, Akdeniz Güven sigorta şirketi 20 bin, belediye bankası 125 bin, Kazım Rüşdü 15 bin, Talat ve Hüseyin Ortaç 10 bin, Adil Ergüven 20 bin, Arif Gülmüşte, İkin ve Ziya 10 bin, Saiti Franko 200 bin, Hayin Danyel 80 bin, Jak Acı, ma 25 bin.

bin, Ragıp Devres 5000, Sara Surya, no ve Rayak Hamer 6200, Vehbi Koç 19200, Yasef Ruso 9800, Ziraat bankası 33 bin, Zehra Sünmet 5000, Tahir Fak 5000.

Müteahhitterden 5000 den yukarı vergi verecekler
Bedri Tomay 25000, Ahmet Akaman 5000, Abdullah Ziya ve Ziya Kozanoğlu 5000, Cemal ve Bırat 5000, Deriş Çeliktas 15000, Fahri Ural 6000, Ferit Ferman 5000, Rog Harman 20 bin, Hakiki Kural ve ortakları 9000, Talip kurşuncu 5000, Hüsnü Nail Feden 6000, İsaik Tarnapol 50000, Mustafa Rüşdü ve Fazıl Keresteci 10000, Ottodeber 10000, Sundaye radyo şirketi 6500, Latfi Kozan 30000, Piyer Kazalanga 5000, Ferit Çapan 10000, Tahsin İbrahim Gören 200000, Şeref Eginoglu 5000, Oltar ve Ahmet Akman 6000, İsk halk limited şirketi 100000, Froment, Klavriyer inşaat şirket 5000, Arif Molo 12000

Merkez bankası 777 bin, Emiâk ve eytam bankası 234 bin, Türkiye İş bankası 229 bin, Vehbi Koç 79 bin 500, Umumi mağazalar 50 bin, Ziraat bankası 1 milyon 524 bin, Tekeborlu Türk anonim şirketi 14 bin, Keçiborlu şirketi 32 bin 500, memurlar kooperatifi 14 bin 500, sinema İş İlimi ted 21 bin, Kozlu kömür madenleri 143 bin 500, Kilitli kömür madeni 135 bin 500, Sümerbank yerli mallar pazarı 1 milyon, Sümerbank deri kurumu 200 bin, Sümerbank elektrik ve dokuma müessesesi 433 bin, Sümerbank depo ve çelik fabrikaları 166 bin, Ereğli kömürleri 506 bin, Kuvayirhan bakır madeni 100 bin kömür satışı ve tevzi müessesesi 48 bin, Adana pamuk müessesesi 39 bin, İstanbul emniyet sandığı 65 bin, Ankara mensucat müessesesi 40 bin, Demir ve tahta fabrikası müessesesi 10 bin, Akdeniz Güven müessesesi 13 bin, Recep Bakıbalgı 10 bin, Ulus matbaası 40 bin, Salih Sabri Karagöz 10 bin, Hüseyin Hüsnü Sarı 10 bin, Sıtkı Bütün ve Halil 10 bin, devlet ziraat işletmeleri kurumu 23 bin, Hayin Motjolo 20 bin, Fuat Baban 400 bin, Feyzullah Necip 10 bin, Vehbi Koç ve Sadık 11 bin, Halil Naci Mihri oğlu 10 bin, Bursa biraderler kolektif şirketi 200 bin, Rehberî ticarethanesi 200 bin, Arım Aras ve oğlu Danyel 300 bin, Yasef Bonomo 50 bin, Yusuf Roso ve oğulları 60 bin, Muiz Dilman 60 bin, Vıtañ Eskiçazı 25 bin, Bedros oğlu Cozi 20 bin, Zaza Hançri 49 bin, Hämier ve şirket 15 bin, Yunus Uğurlu oğlu 15 bin, Muiz Albük, rek 15 bin, Avram İlyas 10 bin, İsaik Rombraz 10 bin, Yako Sava ve Avram 10 bin, Levi Nesim Mizrak 25 bin, Rafael Simon Yollar 10 bin, Michel Algerantı 10 bin, Yaşar ve Amalodis 10 bin, Nurettin Bakı Ersoy 20 bin, Şakir biraderler 50 bin, Kâni (Haragçılar) biraderler 10 bin, Salih Sabri kardeşler 15 bin, Abdullah Sa, ce 15 bin, Kemal Yurtbirtir ve Şükrü Toprak 16 bin, İbrahim Erler 10 bin, Osman Ferruh Kazımireç 15 bin, Neçim Ergül 10 bin, İlyas Batum 30 bin, Mehmet Sabri ve Uçak 10 bin, Kazım Altıntop 10 bin, Hüseyin Göl, li 10 bin, Mümtaz Yağcıoğlu 20 bin, Halit Çingilli 70 bin.

İZMİRDE
İzmirin varlık vergisi listeleri de dün sabah asınıp bulunmuştur. Merkez deki Vergi 24 milyon, vilâyetle beraber yekün 27 milyon liradan biraz fazladır. İzmirde bir milyon liralık vergi tahşiyatı yoktur. 100 bin lira ile mükellef olanların adedi 25 i geçmemektedir. 15 büyük firmaların vergisi 150 - 200 bin lira arasındadır. Manifatura ticaretilere ıggal eden bazı firmaların vergileri daha yüksektir. Merkez haricindeki 3,5 milyon lira on dört İzmir kazasma tahredilmiştir. Söylenmişine göre büyük işler yapmış ve merkezi İzmirde bulunan bir ihracat müessesesine 750 bin lira tahredilmiştir. Bütün vilâyetteki mükelleflerin miktarı dört bine yakındır.

Adana vilâyetinde varlık vergisine tabii tutulacak çiftçi, tüccar ve bina sahiplerinin isimlerle verecekleri miktarları bildirir. İste dün ilan edilmiştir.

Ceyhan kazası haric olmak üzere vilâyetteki mükelleflerin sayısı 1037 dir, Bunlardan 508 i tüccar, 512 si çiftçi, 37 si bina ve arsa sahibidir. Ceyhan haric olmak üzere vilâyette tahakkuk ettirilen varlık vergisi miktarı 5 milyon 504.387 liradır. Kazalar da tahakkuk ettirilen vergi odur: Kadırlı 300.775, Kozan 190.800, Osmaniye 35.150, Karaisalı 16.200, Bahçe 12.500, Salımbeyli 14.500, Teke 500 lira, çiftçilerden 3 kişi 20.000, 6 kişi 15.000, 2 kişi 14.000; 1 kişi 12.000, 9 kişi 10.000 lira vereceklerdir.

Gilode fabrikası 61.000, milli mensucat limited şirketi 370.550, milli mensucat Anonim şirketi 325.450, milli mensucat sahiplerinden Mustafa Özgür 320.000, Nuh Naci 270.000, Nuri Has 250.000, Süeyman Kazımireç 317.000, Saloman Benyes 72.000, Jori Lütfullah ve oğlu 350.000, Alber Diyap 300.000, Muharrem Hilmi Remo 250.000, Yako Benyes 550 bin, Omer Sabancı 275.000, Bekir Sapmaz 98.000 lira vereceklerdir.

SAMSUNDA
Samsun 16 (Hususi) — Varlık vergisi mükelleflerine tahredilen vergi miktarı 1311.580 liradır. Mükelleflerin listeleri asılmıştır.

Meşhur bir Alman tayyarrecisi esir düştü
Şimali Afrika Amerikan umumî karargâhı, 16 (A.A.) — Alman hava kuvvetlerine mensup savaş uçakları filotilla komutanı bir çok hava çarpışmalarının galibi ve muhtelif nişanların hamili bulunan Von Roth'un bir İngiliz pilotu tarafından uçağının düşürülmesi yüzünden müttefik kuvvetler elinde esir bulunduğu resmen bildirilmektedir.

Flânden iş başında imiş
Cenevre, 16 (EP).
"La Tribün de Jönev", Cezayirden aldığı bir habere atfen, amiral Darlan tarafından kurulan müstemele idaresinin iş işlerini üzerine aldığı bildirilen eski Fransız başvekil Flânden'in oynadığı rolden bahsetmekte ve eski başvekilin şimdi Cezayirdeki vazifesinin "belirsiz", olduğunu yazmaktadır. Bu gazeteye nazaran Flândenin gültüğü başlıca ülkü, Darlan ile de Göl arasındaki anlaşmazlığı gidermek imiş.

General Katru Suriyeye dönüyor
Londra, 16 (A.A.) — Britano ve ajanların siyasi yazarı, general Katrunun yakında Suriyeye dönceğini öğrenmiştir. General, Şimali Afrikadaki vaziyete ait görüşmelere iştirak etmiş ve Londrada bulunduğu müddet için-

Yeni Ginede
Japonlar yeniden asker çıkardılar
Londra, 16 (A.A.) — Uzakşark takli müttefik umumî karargâhının son tebliğine göre, Japonlar uğramakta buldukları ağır zayıflara rağmen Yeni Ginede Lae ile Buna arasında karaya kuvvet çıkarmaya muvaffak olmuşlardır. Amerikan bomba tayyareleri tarafından tard edilen 2 Japon kruvazörü ve 3 muhripli 1000 kişi kadar kuvveti karaya çıkarmışlar ve burada bir köprübaşı kurmuşlardır.

Şark cephesinde
(Başarafa 1 nede)
Moskova, 16 (A.A.) — Sovyet hücum kitaları Rijevin batısında Almanlardan daha iki şehir zapt etmişlerdir. Mihver kitaları burada beyhude karşı hücumlarla bin kişi kaybetmişlerdir. Veliği Luki civarında Sovyet kitaları Stratejik bir tepeyi ele geçirmişlerdir. Sovyetler Stalingradın cenup batısında tahkimli bir köyü almışlar, şimal batısında da bir silsile tepeyi zapt etmişlerdir. Rijeve bölgesinde düşman yalnız bir çarpışmada 400 ölü vermiş, 14 top mütadeddi mitralyöz kaybetmişlerdir. Rijevin diğer bir kesiminde de 26 Alman tankı hasara uğratılmıştır.

DOĞU KAFKASYADA
Moskova, 16 (A.A.) — Her ne kadar Almanlar Moskova batısında Vilki Luki ve Rijeve cephesine boş yere piyade ve tank takviyelerini her gün acele olarak göndermekle iseler de, şimdiye kadar Kızıl ordunun ilerî yürüyüşünü durdurmağa muvaffak olamamışlardır. Kızıl ordu, doğu Kafkasyada Nalçık cenup doğusunda Alman müdafaa hatlarına 1.500 metre kadar derinliğine girdikten sonra önemli bir noktayı ele geçirmiştir.

ALMAN TEBLİĞİ
Berlin, 16 (A.A.) — Alman orduları umumî karargâhının tebliği: Dün, Terek cephesinde Sovyet taarruzları püskürtülmüştür. 24 düşman hücum arabası tahrip edilmiştir. Alman - Romen birlikleri, Volga ile Don arasında inadla müdafaa edilen bir çok düşman mahallini hücumla zapt etmişlerdir. Sovyet karşı taarruzları kanlı kayıplarla püskürtülmüştür. Toropetz'in cenup batısında savaşan düşman kuvvetleri imha edilmiştir.

Düşman, 25 son teşrinden 15 ilkkânuna kadar 3000 den fazla esir 326 hücum arabası ve 227 top kaybetmiştir. Sovyetlerin insanca kayıpları 14.000 kişiye baliğ olmaktadır.

Alman uçakları, şimal bölgesi münfahasında Murmansk limanına muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. 1 ilkkânundan 15 ilkkânuna kadar Sovyetler 441 tank kaybetmişlerdir. Bu uçakların 348 i hava çarpışmalarında düşürülmüştür. Aynı zaman zarfında Almanlar 89 uçak kaybetmişlerdir.

de general de Göl ile de buluşmuştur.

General Katrunun Fransa ile İmparatorluk âfesinde büyük bir rol oynayacağı tahmin edilmektedir.

Şimali Afrikada
(Başarafa 1 inci de)
Madrid, 16 (A.A.) — Afrika'dan öğrenildiğine göre, Sicilya - Trablus - Tunus üçgeni içinde son 4 gün zarfında mihverin kesif bir deniz faaliyeti görülmüştür. Şimdilik bu faaliyetin sebeplerini anlamak imkansızdır. Sanıldığına göre, Romel sol kanadından ve gerilerinin çok zayıf bulunduğunu bilerek Tunustaki general Nehr'nin kitaları ile bir an evvel birleşmek ihtiyacını duymaktadır. Bu birleşme vuku bulduğu takdirde yeni gelen takviye kuvvetleri de dahil olmak şartıyla Romel ve Nehr'in emirleri altında tahminen 190 bin kişi bulunacaktır.

Mayın tarlaları yüzünden...
Kahire, 16 (A.A.) — Röyter ajansının hususi muhabiri dün akşam aşağıdaki satırları yazmaktadır:

Almanlar mayın tarlaları kurullamak suretiyle sekizinci ordunun ilerlemesini bir hadde kadar ağır laştırmışlardır. Mongomeri ordusunun ön kitalarındaki istikbâmcılar sahil yolu boyunca kurulumları bu tarlaları temizlemek için lütfün kuvvetleriyle çalışıyorlarsa

Hitlere zafer temenni ettiği için İngilterenin Fransakoyu protesto etmesi istendi
Edenin verdiği cevap: zahmete değmez!

Londra 16 (A.A.) — Bugün Avam kamerasında general Frankonun Hitler ordularının muvaffakiyetine ait temennileri ifade eden mesajı hakkında müdafalar yürütülmüştür. Amele firması arasında Coks, Edenin general Franko tarafından Hitlerlere gönderilen ve Alman ordularının muvaffakiyetleri temennisini natk olan mesajına mutali olup olmaması olduğuna ve İngiltere hükümetinin bitaraf bir devlet tarafından beynelmilel kaidelere karşı yapılan bu aykırılık hakkında bir protostoda bulunmak tasavvurunda olup olmadığının sorulmuştur.

Eden, şu cevabı vermiştir: "Almanyanın şarkta yapmakta olduğu sefer hakkında general Frankonun Hitlerlere göndermiş bulunduğu mesajı gazetelerde gördüm. Sualin ikinci kısmındaki teklifi kabul etmek ve yapmakta hiç bir fayda görmüyorum."

Caks, sorgusunda ısrar ettiğinden ve daha gençlerde İspanyol hükümetine İspanyanın ve müstemelelerinin tamamıyetine tarafımızdan riayet edileceği hakkında teminat verilmiş olduğunu ileri sürdüğünden haricîye nazırı, general Frankonun İngilterenin düşmanların muvaffakiyetini temenniye matuf olan mesajını İspanyol generalinin ciddi ve dostluğa muayir bir hareket olarak telâkki etmemekte olduğunu cevabında bulunmuştur.

Eden, sözlerine ilâveten şunları söylemiştir: "Frankonun hissiyatına hiç de iştirak etmediğini söylüyorum, fakat benim noktai nazarıma göre, bu bahda her hangi bir teşebbüste bulunmak zahmete değmez."

Lâval Münihte Hitlerle görüşecek
Vişi başvekilini bir otomobil kazası geçirdi

Madrid, 16 (A.A.) — Fransadan gelen haberlere göre, Hitler dahili meseleleri halli için Berlinde Münih arşında seyahaller yapmaktadır. Hitlerin Lâval ile görüştüğünden sonra Şark cephesi umumî karargâhına dönmesi beklenmektedir.

Vişi, 16 (EP) — Salı günü öğleden sonra Vişiden Parise gelen Fransız hükümet reisi Lâval, bu seyahati esasında bir kaza geçiririz. Lâvalın otomobil patinaj yapmış ve bu yüzden hasara uğramıştır. Kazadan hiçbir zarar görmeven Lâval, başka bir otomobile yoluna devam etmiştir.

Şimali Afrikada

da ileri hareketimizin bir müddet yavaş gitmesi muhtemeldir. Almanlar Mersa Bregadaki müdafaların arkasında beklerken gemi mayın tarlaları vücutte getirmişlerdir. Bundan başka Almanlar geliştiren de bir çok mayın dökmeyorlar Breganın batısındaki arazinin mahiyeti ise tasatları mutlakla ara yoldan geçmesini gerektirmekte, ve bu suretle ileri hareketimizin bu ilk marhalesinde yavaşlaması sakınlmaz bir şey almaktadır.

Trablusgarp zaptedilirse...
Londra, 16 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin askeri müreddikine göre Trablus, şimal Afrika seferinin keiz noktası halini almıştır. Bu bahdan Romelin Misrataka bir köprübaşı kurması muhtemeldir. Askerî münekkid şunları yazmaktadır:

Misrata limanının kaybedilmesi Almanlar için ciddi bir hezimet olacaktır. Fakat Almanların buradaki zayıf durumları, kendilerini Misrayı terke ve bütün hamulelerini Misrakada Tunus şimaline toplamaya zorlar bırakmaktadır. Trablus elinde geçtiği zaman, Tunus Bizerte istikametinde kıyı boyunca bir taarruz hareketi meydana gelecektir. Bu şartlar altında birinci dünyanın vazifesi başlıca düşman ordunun üzerine alacağı işde taarruz etmek olacaktır.

Tunusta bir değişiklik yok
Rabat 16 (A.A.) — Mütefikler umumî karargâhının tebliği: Amerikan uçakları Tunustaki düşman tesislerine ve bîhassa dolmuş manakale hatlarına yeniden hücum etmişlerdir. Şifakta demiryolu muabum edilmiştir. Bütün Amerikan uçakları düşman dönmüşlerdir. Cephe önemli hiçbir değişiklik göstermemiştir.

Büyük muharebeler arifesinde
Londra, 16 (A.A.) — Cumartesi günündenberi Tunusta kara çarpışmaları durmasına rağmen, müttefik hava kuvvetleri faaliyetlerini arttırmış ve durmadan düşmana taarruz devam etmekte bulunmuştur. Sahil yağınları yolları kesen demiryolları haline getirmişse de pek azında tankların kullanılabileceği kadar alâmetler vardır. Müttefik uçakları Almanlar tarafından tahredilen bölgenin çok yerlerini tahrip etmişlerdir. Mezelbah çok yerlerini tahrip etmişlerdir.

Mayın tarlaları çok mahirama hazırlanmış
Kahire, 16 (A.A.) — Rieftin ilindeki düşmanı takip eden sekizinci ordu geçen defa Eskişiminde olduğu gibi mayın tarlalarını temizlemek işiyle meşgul olmuştur. Bu ameliyat hakkında birçok rapor silâtilmektedir. Almanlar, mayın dökme işinde usta oldukları temişlerdir. Mayınlar üstüste çok derin olarak konulmuştur. Bundan maksat sahte bir emniyet hissi vermektir. Arazi üzerindeki evvelâ bir kamyon sonra bir kamyon daha arızasız geçeceklerdir. Bu mayınları infilâk ettirecek tank tazyik ancak on iki araba ve tank geçince hasıl olmaktadır.

Romel ordusu Tunusa mi geçirmeye çalışıyor
Madrid, 16 (A.A.) — Şimali Afrikadan gelen telgraflar Romelin şimdiki Trablusgarpda bulunduğu ve elinde bulunan bütün harp araçlarıyla himaye edilen vapurların asker ve malzemesini yükleyerek Şifaka ve Gabes'e geçirmeye çalıştığını bildirmektedir. Romel ordusu müdafaa hattını Tunusun bunda tesis için planlar yapmaktadır. Bu hat Kahire Alibon tarafından başlıyarak Tatahujn şimaline geçerek ve Caha dağına nihayet bulacaktır. Bazı askerî mütehasıslar Romelin başlıca müdafaa hattının Gabes üzerinden ve Şokelcerid tuzaları üzerindeki bulunacağını ve düşmanı Afrika'dan tamamen kovmak için yapılacak olan kat'i muharebeye bu bölgede cereyan edeceğini tahmin etmekte dirler. Romel ordusu Trablus kumları üzerinde tahkim etmek müşküldür. Bu yüzden Romel asker ve malzemesini Şifaka ve Gabese göndererek orada toplanmaya çalışmaktadır.

Alman tebliği
Berlin, 16 (A.A.) — Alman ordularının umumî karargâhının şimdiden Batı Sirensaj'de düşmanın üstün kuvvetleriyle çarpışmalarına vazı etmiştir. 16 hücum arabası ve birçok top tahrip edilmiştir. Bingazı liman bölgesi muvaffakiyetle bombalanmıştır. Hava teşkilatımız Cezayirin işe İmanlarına ve bu üslerine hücum etmişlerdir. Alman denizaltı avcıları doğu denizde bir düşman denizaltısını tahrip etmişlerdir.

Savaş uçaklarımız, İngilterenin doğu sahillerinde askeri tesisleri düstü hedeflere taarruz etmişlerdir.

da ileri hareketimizin bir müddet yavaş gitmesi muhtemeldir. Almanlar Mersa Bregadaki müdafaların arkasında beklerken gemi mayın tarlaları vücutte getirmişlerdir. Bundan başka Almanlar geliştiren de bir çok mayın dökmeyorlar Breganın batısındaki arazinin mahiyeti ise tasatları mutlakla ara yoldan geçmesini gerektirmekte, ve bu suretle ileri hareketimizin bu ilk marhalesinde yavaşlaması sakınlmaz bir şey almaktadır.

Trablusgarp zaptedilirse...
Londra, 16 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin askeri müreddikine göre Trablus, şimal Afrika seferinin keiz noktası halini almıştır. Bu bahdan Romelin Misrataka bir köprübaşı kurması muhtemeldir. Askerî münekkid şunları yazmaktadır:

Misrata limanının kaybedilmesi Almanlar için ciddi bir hezimet olacaktır. Fakat Almanların buradaki zayıf durumları, kendilerini Misrayı terke ve bütün hamulelerini Misrakada Tunus şimaline toplamaya zorlar bırakmaktadır. Trablus elinde geçtiği zaman, Tunus Bizerte istikametinde kıyı boyunca bir taarruz hareketi meydana gelecektir. Bu şartlar altında birinci dünyanın vazifesi başlıca düşman ordunun üzerine alacağı işde taarruz etmek olacaktır.

Tunusta bir değişiklik yok
Rabat 16 (A.A.) — Mütefikler umumî karargâhının tebliği: Amerikan uçakları Tunustaki düşman tesislerine ve bîhassa dolmuş manakale hatlarına yeniden hücum etmişlerdir. Şifakta demiryolu muabum edilmiştir. Bütün Amerikan uçakları düşman dönmüşlerdir. Cephe önemli hiçbir değişiklik göstermemiştir.

Büyük muharebeler arifesinde
Londra, 16 (A.A.) — Cumartesi günündenberi Tunusta kara çarpışmaları durmasına rağmen, müttefik hava kuvvetleri faaliyetlerini arttırmış ve durmadan düşmana taarruz devam etmekte bulunmuştur. Sahil yağınları yolları kesen demiryolları haline getirmişse de pek azında tankların kullanılabileceği kadar alâmetler vardır. Müttefik uçakları Almanlar tarafından tahredilen bölgenin çok yerlerini tahrip etmişlerdir. Mezelbah çok yerlerini tahrip etmişlerdir.

Mayın tarlaları çok mahirama hazırlanmış
Kahire, 16 (A.A.) — Rieftin ilindeki düşmanı takip eden sekizinci ordu geçen defa Eskişiminde olduğu gibi mayın tarlalarını temizlemek işiyle meşgul olmuştur. Bu ameliyat hakkında birçok rapor silâtilmektedir. Almanlar, mayın dökme işinde usta oldukları temişlerdir. Mayınlar üstüste çok derin olarak konulmuştur. Bundan maksat sahte bir emniyet hissi vermektir. Arazi üzerindeki evvelâ bir kamyon sonra bir kamyon daha arızasız geçeceklerdir. Bu mayınları infilâk ettirecek tank tazyik ancak on iki araba ve tank geçince hasıl olmaktadır.

Romel ordusu Tunusa mi geçirmeye çalışıyor
Madrid, 16 (A.A.) — Şimali Afrikadan gelen telgraflar Romelin şimdiki Trablusgarpda bulunduğu ve elinde bulunan bütün harp araçlarıyla himaye edilen vapurların asker ve malzemesini yükleyerek Şifaka ve Gabes'e geçirmeye çalıştığını bildirmektedir. Romel ordusu müdafaa hattını Tunusun bunda tesis için planlar yapmaktadır. Bu hat Kahire Alibon tarafından başlıyarak Tatahujn şimaline geçerek ve Caha dağına nihayet bulacaktır. Bazı askerî mütehasıslar Romelin başlıca müdafaa hattının Gabes üzerinden ve Şokelcerid tuzaları üzerindeki bulunacağını ve düşmanı Afrika'dan tamamen kovmak için yapılacak olan kat'i muharebeye bu bölgede cereyan edeceğini tahmin etmekte dirler. Romel ordusu Trablus kumları üzerinde tahkim etmek müşküldür. Bu yüzden Romel asker ve malzemesini Şifaka ve Gabese göndererek orada toplanmaya çalışmaktadır.

Alman tebliği
Berlin, 16 (A.A.) — Alman ordularının umumî karargâhının şimdiden Batı Sirensaj'de düşmanın üstün kuvvetleriyle çarpışmalarına vazı etmiştir. 16 hücum arabası ve birçok top tahrip edilmiştir. Bingazı liman bölgesi muvaffakiyetle bombalanmıştır. Hava teşkilatımız Cezayirin işe İmanlarına ve bu üslerine hücum etmişlerdir. Alman denizaltı avcıları doğu denizde bir düşman denizaltısını tahrip etmişlerdir.

Savaş uçaklarımız, İngilterenin doğu sahillerinde askeri tesisleri düstü hedeflere taarruz etmişlerdir.

HİKAYE

Ihanet!

Yazan: Jan Tassen

Çeviren: Sabri KAPAN

Güneşten sararmış bir sakalı vardı. Mor damarlı zayıf ve sinirli elleri, hamalların sırtında taşıdıkları tahtıranın kenarlarını kuvvetle tutuyordu. Bunlar, kenarları kaba ipekle çevrilmiş, bir nevi sazdan mamul şapka giymiş olan, on iki kadar Antemurlu idiler. Omuzları üzerinde taşıdıkları koca tahtıranın altına onlara fazla bir ağırlık vermiyordu.

Diğer sekiz tanesi başları üzerinde büyük bir sandık taşıyorlardı. Bu sandığın içinde bulunan sağlam bakır kutularda, altın tozu ve bazı kıymetli madenler vardı.

Beyaz adam Madagaskar adasında uzun senelerden beri maden işleriyle uğraştıktan sonra şimdi Fransaya avdet ediyordu.

Birbirlerine, gülmelerine vesile olan hikâveler ve fıkralar anlatarak ilerleyen melezler, uzaktan bir ev ve etrafını çeviren parmaklılı sördükleri zaman seslerini keserek yavaşladılar. Parmaklıkların önüne seldikleri zaman, beyaz adam:

— Ampan! Yere dedi.

Melezler bir hareketle tahtıranını yere indirdiler ve bağdaş kurarak oturdular.

Beyaz adam, hizmetçilerinden birini eve göndererek, ev sahibine bir volcunun tanrı misafiri olarak geldiğini haber vermesini söyledi. Kendisi de parmaklıkların önünde ki palmiye ağaçlarının yanına sokularak piposunu içmişe başladı.

O esnada bir kadınla, bir erkeğin yavaş sesle konuşmalarını işitti. İkisi de genç olmalıydı. Kadın:

— Hayır, Marsel gitmeyeceğim! Zaten şimdiye kadar işlediğim hata kâfi derecede büyüktür. Gitmeyeceğim.

— Gideceğiz Mart, zira buradan uzaklaşmamız her şeyi düzeltecektir. Gitmemiz ve ilk vapurla hareket etmemiz lâzım. Varın öbür muntakalardan işçi getirmek bahaneyle buradan ayrılacağız. Altı gün sonra Tamatava ihtiyacımız olan odayı kiralarım. Moris'i elde etmemiz için her türlü fedakârlığı yaptık. Şimdi, buraya sizi almaya geleceğiz. Pansalon kanalı yap-mak için bir motor alacağız. Dö-nüşümde kimseye görünmüyerek Parafanganada sizi bekliyeceğiz. Bana orada iltihak edeceksiniz. İklimiz de motöre atladuktan sonra, bu basit kavaklarla bizi yakalamalarının imkânı yoktur. Her şey kararlaştı değil mi? Muhakkak gideceğiz.

— Fakat o? Bu ev? Bu çiftlik?

— O, zaten onu sevmiyorsunuz. Bu ev, bu çiftlik bunlar hiçbir. Her şeyi terkedeceğiz.

— Fakat bütün bunları benim için yaptın... Bütün bu şeyleri can-dan seviyorsun... On seneden beri benim için çok müşkülât çekti ve çok uğraştı. Ona şükran borcu-nu nankörlükle ödeyerek, bu şekil-de bir acıya maruz kalmasına razı olamam. O buna lâzım değildir.

— Haydi canım fazla mübalâğa ediyorsunuz, hislerinizin tesiri al-tında kalıyorsunuz...

— O kocamdır.

— Sevdiğinizi, ve sizi sevenin ben olduğumu biliyor musunuz... Sizi bu adamla paylaşmak istemem. Muhakkak kaçacağız.

— Marcel ona ve bana acıyınız! Böyle bir şey yapmam kabul de-ğildir!

Uzaklarda bir erkeğin:

— Mart! Mart! Gel! Bir misafir geldi. Gel onu karşılayalım, diye seslendiği duyuldu. Kadın:

— Gitmem lâzım diyerek uzak-laştı.

Kabul edildiğini anlayan beyaz adam, yerlilere yaklaşarak hangarın önüne gitmelerini söyledi. Hangarın önüne geldikleri vakit çiftliğin sahibi yanlarına geldi. Beyaz sakalları ve başında müstemle-ke şapkası vardı. Arkasından gen-çliğine bakarak söyleyen beyaz adam, bir kadın yaklaşıyordu. Yolcu is-minin Roşe Aleks'i olduğunu Orem-b-den Tamatava gittiğini, kaflesi ve eşyalarıyla beraber kendisini kabul etmek ihtifadında bulunurlarsa çok memnun olacağını söyledi.

— Sefa geldiniz, isimim Lüdivik Marten, bütün bu görümlerinizi be-nimdir. İşte karım sizi karşılamak-tan zevk duyacaktır. Bu da, M. Mar-sel en samimi arkadaşım ve en kıymetli yardımcım, ziraat mühend-sidir. Ziyaretiniz her üçümüzü de memnun etti.

Eve girdiler, akşam sofrada ev sahibini tetkik eden misafir onun kendisi gibi, mücadeleci, çalışkan dürüst bir kimsede olduğunu anladı. Mart ise kocasının ve misafirin yanında çok dikkatli ve tetkik bir vaziyette duruyordu. Mühendis hiç konuşmuyor, fakat kimsenin tarafın-dan tetkik edilmediğini hissedince, sanki bakışları kendisini anlatıyor-du. Şimdi Roşe minnettar olması icabederken, bu evin saadetini yık-mağa uğraşan bu adamdan nefret ediyordu.

Ertesi günü Roşe hareket etmek üzere ikni mühendis yanına gele-rek dedi ki:

— Benim de sizinle beraber seyah-at etmeme müsaade eder misiniz? amatay muntakasında işçi toplaya-cağım. O taraflarda Marselin ne gibi işleri olduğunu pekâlâ bilen Roşe:

— Pekâlâ geliniz, dedi.

Hareket ettiler. Roşe Martın sev-gilisinden ayrılırken, bir ferahlık hissettiğini anlar gibi oldu. İki gün yürüyüşten sonra, üçüncü günü bir nehri geçmek icap ettiğinden bir kayığa bindiler.

Genç mühendis sandalın en alt kısmına oturmak istediye de, su olduğundan, ayakta durmayı tercih etti. Elinde timsahlara karşı her an ateşe hazır bir tüfek vardı. Roşe ise sandalın arkasındaki bir saz ya-ğın üzerine uzandı. Antemurlular-dan birisi suyun yüzünü göstere-rek:

— Voay! (Timsah) diye bağırdı. Voay! Maro Voay!.. (Bir çok timsah.)

— Assia (bana ne) diyen Roşe birdenbire geri döndü.

Kayığın dar kısmında rahat de-ğildi. Bu hareketle sandal iyiden iyiyeye sallandı. Marsel tüfeğini o -muzlayarak timsahların birine ates etti. Roşe, ikinci bir hareketiyle genç mühendisin tüfeğinin geri tep-me tesirine maruz kaldığı bir anda, birden yer değiştirerek sandalın sarsılmasına sebebiyet vermişti. Her halde tüfeğin sesinden irkilmiş ola-caktı. Zanneder misiniz ki, bu na-muslu ve dürüst adam, nefret ettiği bir aşı ve kadın hırsız bir erke-ğin, vahşi ve aç hayvanlarla dolu o-lan bulanık ve tehlikeli bir suya düşürecekti, hayır hayır hiç şüp-hesiz bu bir tesadüftü. Fakat Marsel hemen nehre düşerek kaybolmuştu. Çok kısa bir müddet zarfında kayık yanlış bir manevraya tabi tutularak kazazededen uzaklaşmıştı.

Genç mühendisin başı bir an, kanlarla boyanmış olan bir anafor içinde göründü. Anaforu hızla baş-ka timsahlarda yaklaşıyorlardı. Genç şük, tuhaf sesler çıkarıyor-muş gibi ellerini oynatıyordu. Şimdi kayık çok uzaktaki olduğun-dan imdadına yetişilip kurtarılması imkânsızdır. Suya atlayıp yanına yüzerek yaklaşmak, düşünülmesi bile lüzumsuz bir tedbirdir. Tüfek kendisiyle beraber düşmüştür. Roşe ise silâhı değildir. Kayık bozulun muvazenesini tam mânasiyle bula-mamıştır. Velhasıl Marselin lehinde olabileceği bir hareket yapılması imkânsızdır.

Biraz sonra kırmızılaşan ve sa-kinleşen suda tamamen kayboldu. Daha sonra nehrin boyunca ilerli-yen pembe bir dalgadan başka bir şey kalmamıştı.

Bulmaca

1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Soldan sağa:

- 1 — Sadanın aksi, 2 — Mahzursuz, bir erkek adı, 3 — Fransızca merkep, not, 4 — Çok lüzumlu bir ev eşyası, güzelleştirmek, yenile-tirmek, 5 — Yüz güzelliğinin mü-him bir kısmı, 6 — Denizin girinti yaptığı yer, üzüm ağacı, 7 — Kaba, terbiyesiz, çalışkan, 8 — Bir erkek adı, para saklanan yer, 9 — Arapça hayır mânâsındadır. Köle mânâsına gelen bir kelimenin tersi islah, 10 — Bir Rum adı, babanın yarısı.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — İçilecek bir şey, mastar lâ-bıkası, renkli, benekli, 2 — En koyu, erkek çocuk, 3 — Bir not, kara, 4 — Karda yürü... Belli etme, 5 — Dünya, 6 — Baston, kâğıtta en büyük, 7 — Fikrinin sormak, 8 — Tokun aksi, yavuz, 9 — Gelir, sinir, 10 — Lokmanruhu, yenilecek şey.

Bugünkü radyo

7.30 Program ve memleket saat ayarı. 7.32 Vücutumuzun çalıştırılması, 7.40 Ajans haberleri, 8.30 Karışık program, 12.30 Karışık program, 13.30 Karışık şarkılar, 18.00 Program ve memleket saat ayarı, 18.03 Çifte fesil, 19.00 Konuşma, 19.15 Dans müziği, 19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45 Konuşma, 20.00 Şarkı ve türküler, 20.15 Radyo gazetesini, 20.45 Müzik, 21.00 Konuşma, 21.15 Müzik sohbetleri, 21.45 Müzik, Radyo senfoni orkestrası, 22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar, 22.50 Yarınki program ve kapanış.

ŞEHİR TIYATROSU

ORAM KISMI
Saat 20.30 da
BÜYÜK İHTİLAL
Yazan:
Romain Rolland
Türkçesi: M KİPER

KOMEDI KISMI
YE KURKUM YE
Yazan: Robert Neuner
Türkçesi: Cemil Cahit Cem
Her perşembe günü saat 16.30 da
Tarihî Matine

Bir Kafkas Romanı

Birçok yabancı dilde tercüme edilmiş olan bu eser, Niyazi Akmet tarafından doğrudan doğruya Gürcü dilinden tercüme edilmiştir. Baştan sona kadar aşk ve kahramanlık menkıbeleri ile dolu olan bu nefis eserin matbuatında ilk nümunedir.

Fiyatı 40 kuruş olan bu eser, 10 kuruş kesip getirenlere Vakıf Kütüphanesinde yüzde 50 tenzilatla 20 kuruş verilmektedir.

Mevcudu azalmıştır

Istanbul Defterdarlığından:

Varlık Vergisi Komisyonlarının tayin olunan mükelleflerini gösteren listeler bugün Alâkâli Varidat dairesleri kapılarında asılmıştır. Vergilerin öğrenmek üzere:

A — Kazanç vergisi mükelleflerinin bağlı oldukları Maliye Tahakkuk Şubelerine veya kaza varidat daireslerine (Mülga Küçükpazar Maliye Şubesi mükellefleri Fatin Maliye Tahakkuk Şubesine);

B — Belediye hududu dahilindeki kazalara bağlı büyük çiftçilerin defterdarlıkta İraat ve Servet Vergileri Müdürlüğüne;

C — Gayri menkul sahiplerinden varlık vergisiyle mükellef tutulan hakikî ve hükmî şahısların (muhtelî şube ve kazalar dahilinde emlakî olan mükelleflerinin ikametgâhlarını veya yüksek iratlı ve kıymetli gayri menkullerinin bulunduğu belediye tahakkuk şubelerine);

Müracaat etmeleri lazımdır.

Alâkâdârların isimlerini ve vergi miktarlarını kolaylıkla ve süratle bulabilmeleri için çeşveler mahalle ve tarh No. sı itibarile tertip edilmiştir. Bu tertipte faydalanmak için mükellefler 942 ve 941 seneleri ruhsat tezkereleri veya vergi karnelerine ve bunları kaybetmiş olanlar vergi ihbarnamesi veya en son tarihli tedbir makbuzlarıyla müracaat etmelidirler. Mükelleflere lüzumlu tihabatı vermek ve listelerde isimlerini ve vergilerinin kolaylıkla bulabilmeleri hususunda kendilerine yardım etmek üzere her şubede kâfi miktarda memur ayrılmıştır.

Keyfiyet 4305 No. n kanununun 11 nci maddesi mücibince ilan olunur (2436)

Millî ahlak

(Baştafi 2 ncide)

Halbuki toplum insanların bileşmesiyle onlar arasında bir takım münasebetleri türetecek büyük gevre olduğundan bu türlü değer kazanan olayların ve hareketlerin kaynağı da yine toplum olmuş olur; ve bundan dolayı bu türlü ortak tasarımlardan bileşen değer hükümleri ilkin toplumun "kamusal vicdan" ında doğarak oradan "bi-reysel vicdan" lara geçer. Gelecek yazıda "Millî Ahlak"ı göreceğiz.

Halîlîmîmetullah Öztürk

(*) Bundan önceki yazı 2.12.1942 tarihli yazıda çıkmıştır.

(1) "İntuhion", nefsin düşüncelerinde bir takım zihin işlemlerine bacet kalmaksızın konuyu hemence-cik kavrama demek olan bu iş duy-gusu yüksek görüşlü zihinlerde bulunur. Filozoflar en çok buna dayanı-rak kendi sistemlerini kurmaya çalışırlar. Bu iş duygusu Bergson gib' bazı filozoflarca ise akıldan erismiy-e, ceği "mutlak hakikat", gibi yüksek konuları kavrayan üstün bir ruh kuvveti olduğuna göre bunu o ruhözoflar-ın kendi görüşlerine bırakmak daha doğru olur.

(2) Gerçek vicdan akıldan üstün ve türeme yönünden öncedir. Çün-kü ilk toplumlarda bütün dirim bir takım "haram"lara ve "gelenek"le, e göre yaşadığından bütün bunları insanın ruhunda yer etmesi, ve onla-ra sıkı bir saygı ve bağlılık gösteril-mesi ancak bu iş duygudan gelir. Bütün toplumu kuşatan, ve tabiatte türeyen ne kadar olaylar varsa hep bu bakımdan birer toplumsal karak-terdir. Bu ve hepşi birer mistik varlık taşır. Böyle maddî ve mânevî olan her türlü olaylar bu ilkel insau-larca bu yolda görüldüğünden bunlara henüz daha "akıl", dan gele-cek "nitelik keyfiyet hükümleri",ni verecek bir zihin ile bakılmaz. Bun-lar "değer hükümleri",ne göre edil-tilir. Bundan dolayı akıldan önce vicdan kendini gösterir.

(3) Bundan dolayı ahlakın kayna-ğın tabiat olarak görüp ahlâkî hare-ketlerin insanda bir içgüdü ile meydana geleceğini düşünmek doğru değildir. İçgüdü ile vicdan karşıtır. Çünkü eğer insan kendi ahlâk hare-ketlerini kendinde - hayvanda oldu-ğu gibi - doğuştan bulmuş içgüdüler ile düzenleyebilir olsaydı, "vicdan",a hacet kalmazdı. Halbuki görüyoruz ki insandaki ilk biyolojik dirim - hayvanda ise bütün dirimi - yasa-tan içgüdünün ahlâk münasebetleri-yle ilgili yoktur; insandaki toplum dirimi ahlâk münasebetlerini ortaya koyarak bunları düzenliyen vicdan ilk önce toplumdaki, sonra da bireyde kendini gösterir.

(4) Vicdanı inceleyince onun iyil'k ödev, yükümlülük gibi bir takım dü-şünce ve duygulardan belistğini gör-rüz. Bunların hangisini ele alsak bireysel değil, toplumsal olduğu gö-zükür. Meselâ "iyilik", tasarruf nas-ı toplumsal olduğuna bundan önce görmüştük. "Ödev",e gelince bu da bildiğimiz gibi filozof Kant tarafın-dan incelenmiş ve ortaya konmuştur. Ahlak hareketlerinin bir ödev halin-de içimizden geldiğini Kant büyük bir sezgile göstermiştir. Fakat ken-disi "toplumsal gerçeği", göreme-dığı için kaynağını bulamamış ve onu "tabiat üstü", her hangi bir yücelik-ten geldiğini düşünmek istemiştir. Sosyolojik araştırmalar ise bunu in-celeyince birey üstünde ve onu bü-tün yücelikle kaplayan, ona insan-lık dirimini veren büyük varlık top-lum olarak görülmüş, ve ödevin kay-nağı da bu büyük varlıkta beliren "kamusal vicdan", olduğu ortaya çı-kınca kaynağın da toplum varlığı olduğu kendiliğinden gözükür.

Çiftçilere öğütler:

Hayvanlarımız neden kötüleşiyorlar?

Elimizdeki hayvanların yıldan yıla kötüleşdiklerini ve her yıl çok telefata verdiklerini herkes biliyor. Acaba bu kötüleşmenin ve kırılmanın sebepleri nedir? Bunları hep beraber gözden geçirelim.

1 — Hayvanınza zamanında ve lüzum olduğu kadar yem vermiyo-lsun. Hele kışın hayvanı yalnız kuru samana bırakıyorsunuz. Şimdi senden sorsak ve desek ki, koyunlarını, sığır-larını, atlarını, tavuklarını kışın besler misin? Hemen vereceğin ce-vap şudur: Besliyorum. Ne ile bes-liyorsun? Saman yediriyorum.

Arkadaş, saman yem değildir. Yalnız samanla beslenen hayvan sü-tünü çoğaltamaz, karnındaki yav-rusunu besleyemez, büyütmez, çiftte iyi iş göremez, her vakit cılız ve kavruk kalır. Hep dert yanarsın ve dersin ki; kışın ve ilkbaharda hayvanlarımız çok kırılıyor. Neden ölüyorlar bunu bilir misin? Kışın hayvanını arpa, yulaf gibi yemle-le beslemediğin için cılız ve kötü bir hayvan hastalığa kolay tutulur, zorlu kışlara dayanamaz ve bunun için de her yıl hayvanların kırılır.

2 — Ahır, ağıl ve kümesin yok-tur. Bunları yapmakta istemezsin. Hayvanların izbe ve in gibi yerler-de barınır. Yağışlı havalarda hay-yanların altı ıslaktır. Böyle bir yer-de hayvan rahat eder mi? Etmez. Sana süt te vermez, işde göremez. Hayvan için iyi yem ne kadar lâzım-sa barınacak yeri de o kadar iyi olmalıdır. Hayvanların için mulla-ka taştan ve altı betondan ahır ve ya ağıl yap diyemeyiz. Bunları kerpicekten yap. Zararı yok. Yeter-lik pencereleri, kapıları iyi olsun. Ahır ve ağılına bol hava ve güneş girsin. Her gün gübreleri dışarı at-tılın ve altı daima kuru olsun. A-hır ve ağıllarına yılda hiç olmaz-sa iki defa badana vur. Her tarafı-na ilaç püskürt. Böyle temiz yerler-de barınan hayvanlar gübüz olu-rlar, sana bugünkünden daha çok süt ve et verirler. Soğuk ve hasta-lığa karşı da iyi korunmuş olurlar.

3 — Hastalık. Bir hayvanın öldü-mü sen ne yaparsın bilirim. Ölmüş hayvanın etini alırsın. Kalanını köyün öteberisine atarsın. Köpekler o le-şin başına üşüşürler. Eğer o hay-yanın buluşuk bir hastalıktan öldü ise köpekler bu buluşuk hastalığı köyün her tarafına buluştururlar. Birkaç gün sonra senin ve komşu-

ların hayvanları da kırılmağa başlar. Böylece hastalığı sen ken-di elinde her tarafa buluşturdu-n demektir. Bunu böyle yapma. Bir hayvanın öldümü onu köyden dışa-rıya götür ve orada yak. Veyahut köpeklerin çıkarmayacağı bir de-rinlikte bir çukur aç. Hayvan leşini o çukura at ve üstünü iyice toprakla ört. Kireç varsa üzerine biraz da kireç döktüğümü gayet iyi olur. Bunu yapmaktaki beraber, bir taraf-tan da en yakın Veterinere haber ver, o gelir ve hastalığı anlar, aşu yapmak lâzıma aşu yapar.

İşte dediğim gibi yaparsan buluşuk hastalığı önlemiş olursun.

4 — İyi damızlık kullanmıyo-lsun. Boğalarını, koçlarını, tekeleri-ni sürüye kataraks; boğan, koçun, teken acaba sütlü bir ana ve babanın dölü müdür; iyi etlenen, iyi gelişen bir ana baba cinsinden mi-dir. Yapağışı iyi bir koç mudar? Bunlara hiç dikkat etmediğini iyi biliyorum. Koçlardan ve tekelerden damızlık seçerken yapağışı en iyi olan, kulçan olmasını koçları seçe-ceksin. Bundan başka anası iyi süt veren, gübüz kuzu çıkartan koç ve tekeleri damızlığa ayırarsın.

5 — Erkek ve dişi toklarını da-mızlığa erken ayırıyorsun. Teke-koçlarını koyun ve keçilerini keçi, boğa ve ineklerini iki buçuk yaşın-dan evvel damızlığa kullanmak çok köttür.

6 — Kan tazelenek. Sen her yıl kendi süründen boğa, koç ve teke kullanıyorsun. Böyle her yıl aynı süründen koçlarını salıverdiğin için sen hiç farkına varmadan sürün yı-lan yıla kötüleşiyor. Çakan döli or-oluz oluyor, iyileşmiyor. İşte bunun için, üç dört senede bir kere baş-ka bir yerden iyi damızlık al ve sürüne kat. O vakit sürünün kanı ta-zelenmiş demektir. Kanı tazelenmiş döli gübüz ve daha canlı olur.

Heride de analarından daha iyi sütlü olurlar.

Yalnız damızlığı da, biraz evvel anlattığım gibi iyi seçmelisin. Üç dört yılda bir kan tazelenimin çok büyük faydaları vardır. Bunu ih-mal etme. Bir kerecik deneyiver. Göç bir iş değildir.

Dr. Cemal Arıltman

VAKITA ABONE OLUNUZ

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Muhammen bedeli (12.000) oniki bin lira olan (100) yüz metre mik-abı muhtelif eb'atta köknar dilme (30, Birincikanun, 1942) Çarşamba gü-nü saat (16) onaltıda Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon ta-rafindan kapalı zarf usulile satılmaktadır.

Bu işe girmek isteyenlerin (900) dokuz yüz liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalara tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (15) onbeşe kadar komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2317)

Istanbul Belediyesi İlanları

Aksarayda Çakırğa mahallesinin Manastırı Rifat sokagında 75 nci adada 44,60 metre murabba sakalız arsa satılmak üzere açık artırması konulmuştur. Tahmin bedeli (287) lira (60) kuruş ve ilk teminatı (20) lira (07) kuruştur.

Şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale-si 5.1.1943 Saat günü saat 14 de Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Taliplerin ilk teminat mabruz veya mektupları ve kanunen ibraz 18. zımgelen diğer vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümen-de bulunmaları. (2427)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

20.1.1943 tarihinden itibaren: Yerli maden sularına mahsus D.D/237 ve yumurtaya mahsus D.D/236 No. 11 tenzihli tarifeler; yürürlükten kaldırılmıştır. İstasyonlardan daha çok bilgi verilebilir. (2410)

20.1.1943 tarihinden itibaren: Kasaplık hayvanlara mahsus olan fevkalâde tenzilat, doğru veya tek-rar sevkıyla surçtile Haydarpaşa'ya yapılacak nakliyata tatbik edilmiye-ektir. İstasyonlardan daha çok bilgi alınabilir. (2413)

Muhammen bedelleriyle miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (2) grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere (5. İkincikanun, 1943) Saat günü huzarında yazılı saatlarda Haydarpaşada Gar binası dahilinde-ki komisyon tarafından açık eksiltilme usulile satılmaktadır.

Bu işe girmek isteyenlerin her grupun hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltilme günü saatine kadar komisyona müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. 1 — Bir adet tenvil Jeneratör gurupu, benzin motorlu, Motor takatı (tahminen 6 beygir, dinamometre takatı tahminen 2,3 kilovat, muhammen bedeli (1975) bindokuz yüz yetmişbeş lira, muvakkat teminatı (148) yüz kırk sekiz lira (13) on üç kuruş olup açık eksiltilmesi saat (14.30) on dör' otuzda yapılacaktır. 2 — Üç adet tenvil Jeneratör gurupu, benzin motorlu, Motor takatı tahminen 0,9 beygir, dinamometre takatı 350 - 400 kilovat, muhammen bedeli (1900) bir dokuz yüz yetmişbeş lira, muvakkat teminatı (142) yüz kırk iki lira (59) elli kuruş olup açık eksiltilmesi saat (15) onbeşte yapılacaktır. (2433)

İSTANBUL BORSASININ	
16-12-942 Fiyatları	
	Kapasite
Londra	1 Sterlin 522
Nevyork	100 Dolar 131.80
Cenevre	100 İsviçre Fr. 30.3255
Madrid	100 Pezste 12.89
Stokholm	100 İsveç Kr. 31.1325

ESHAM VE FAHİLİYAT

% 7 934 Sivas-Erzurum 2-7 19.07
% 7 941 Demiryolu I 19-
% 7 Birinci tertib Millî mü. 19-
% 5 İkramiyeli birinci tertib millî müdafaa 19.-

DOKÜM

HAFİZ CEMAL

'LOKMAN HEKİM'

DAHLİYE MÜTEHASSİS

Divanyolu 104

muayene saatleri: 2.5 4. Tel: 2230

ŞARAP

SIHHAT VE KUVVET
VERİR

İNHİSARLAR

NIÇİN
Yeni Tokalon
Pudrasını
KULLANIYORUM

Prenses
ALLA TROUBETSKOY

Esbabını anlatıyor:

- ★ Onun bir çok cazip ve yeni renkleri vardır.
- ★ O, bütün kullandığım pudralardan daha ince ve daha hafiftir.
- ★ Ondaki hakiki çiçeklerin nefis kokusuna perestiyeyim ediyorum.
- ★ O, bütün gün sabit kalır. Çünkü terkinde başka hiç bir pudrada bulunmayan Krema köpüğü vardır.
- ★ Yağmurlu, rüzgarlı havaya rağmen Yeni Tokalon Pudrası tenimi daima terü taze muhafaza eder.
- ★ Eminim ki her ne bahasına olursa olsun bundan daha iyi bir pudra bulmak imkanı yoktur.

PARASIZ GÜZELLİK

KUTUSU Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhteşem renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalaj ve sevk masrafları olarak 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 7. M. Posta Kutusu 622. İstanbul.

Konferans tehiri

Beyoğlu Halkevinden:

Konferans tehiri:

Bugün saat 18 de Halkevimizde verilecek olan konferans Yusuf Ziya Ortaç'ın anı olarak has'alanması üzerine diğer bir güne bırakılmıştır.

ZAYI

Eminönü Kaymaklığından almakta olduğum asker ailesi yardımına ait tablik mühürümü kaybettim. Yenisini çıkardığımdan eskisinin hükmü yoktur.

Vefa - Akif Paşa sokak No. 22
Habibe Şahinkulu

DOKTÖR

KEMAL ÖZSAM

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Tünelbaşı - İstiklal Caddesi No. 380 Ohanyan Apt Bursa pazarı üstü. Telefon: 41235

SENEDE 28,000 LİRA İKRAMIYE

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara bir sene içinde aşağıdaki plana göre ikramiye verilecektir.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

DIKKAT: Hesablarınızda paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlerin ikramiyeleri % 20 fazlalaştırılacaktır.

ASETİLOPİRİN NEŞ'ET

Nezle - Grip - Baş - Diş
ve Bütün ağrılara karşı
2'lik zarf 20'lik Tüplerde
HER ECZANELERDE ARAYINIZ.

Bayram ve yılbaşı hediyelerinizle devamlı bir
hâtra temin etmek istiyorsanız:

Kitap hediye ediniz

Yalnız iyi intihap edilmiş olması lazımdır.

Bunun için:

Maarif Vekilliği Yayınevi

ne müracaat ediniz. (2414)

KIZILAY Gazetesi

Bayram Günlerinin Tek Gazetesidir.

İlanlar için en istifadeî vasıta

Bu Bayram için ücretler: İlan sayfasında santimi 75, Sinema İlanları 100 kuruş, İç sayfalar 250 kuruş.

İlanlar için: Telefon: 20094 - 20095

Afyon vilâyetinden:

Afyon menâkhet hastahanesinin 12.251 lira keşif bedelli elektrik tesisatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

1 - İhale 6.1.943 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de Vilâyet hükümet binasında Daimî Encümeninde yapılacaktır.

2 - Muvakkat teminat 918 lira 82 kuruştur.

3 - Keşifname, plan, umumî hususî şartname mukavele projesi, eksiltme şartnamesi Nafia Müdürlüğünde görülür veya alınabilir.

4 - İstekli olanlar bu işe girmek üzere alacakları ehliyet vesikaları için ihale gününden en az üç gün evvel kedar vilâyete istida ile müracaat edeceklerdir.

5 - Eksiltmeye iştirak için alınan ehliyet vesikası ve muvakkat teminat hâvi teklif zarflarını yukarıda yazılı ihale saatinden bir saat evveline kadar encümen Reisliğine vermeleri veya posta ile göndermelerini ilân olunur. (2412)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 - 6 kalın demir ve çelik çubuk açık eksiltme ile alınacaktır.

2 - Muhammen bedel 645 lira muvakkat teminat 48 38 liradır.

3 - Eksiltme 25.12.942 günü saat 11.30 da Kabataşta levazım müdüriyeti binasında mütejekkil merkez alım komisyonunda yapılacaktır.

4 - Şartname adı geçen gubeden alınabilir.

5 - İsteklilerin güvenme paraları ile birlikte adı geçen komisyon müracaatları. (2168)

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdaremize ait 385 sayılı forç kamyonet ne karoseri imâl işi keşifnamesi dahilinde açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 20.12.942 çarşamba günü saat 15 de Büyük postahane binası birinci katta idari muavinlik odasında toplanacak müdürlük alım satım komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 950 lira muvakkat teminatı 71 lira 25 kuruştur.

Taliplerin olabattıkları keşif ve şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde Müdürlük idari kaşim levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde de 942 senesi için müteber Ticaret odası vesikası muvakkat teminat makbuzu ve karoseri imâlât hâsi bulunduzuna dair vesakle komisyona müracaatları. (2268)

Yanlış yapmıyalım!

Buraya,
TUNGSRAM KRIPTON'dan
başka ampul giremez!

TUNGSRAM KRIPTON

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar
1943 İKRAMIYE PLANI

KESİDELER: 1 Subat. 3 Mayıs. 2 Ağustos

1 İkincitesrin tarihlerinde vardır

1943 İKRAMIYELEKİ

1 adet 1999 Liralık	1999.- Lira
1 " 999 "	999.- "
1 " 888 "	888.- "
1 " 777 "	777.- "
1 " 666 "	666.- "
1 " 555 "	555.- "
1 " 444 "	444.- "
2 " 333 "	660.- "
10 " 222 "	2220.- "
30 " 99 "	2970.- "
60 " 44 "	2640.- "
250 " 22 "	5500.- "
834 " 11 "	8674.- "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz. aynı zamanda talimatı de denemlis durunuz

SAHİBİ: ASİM US

Basıldığı yer: VAKIT MATBAASI

Umumi Neşriyat idare eden

Refik Ahmet Sevengil